

Република Српска
ЈУ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
Бања Лука

Republic of Srpska
PI SOCIAL WORK CENTRE
Banja Luka

**ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
СА ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈЕМ
ЈАВНЕ УСТАНОВЕ „ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД“
БАЊА ЛУКА
ЗА 2023. ГОДИНУ**

АПРИЛ 2024.године

САДРЖАЈ:

УВОД.....	3
1.1. Дјелатности Центра.....	4
1.2. Структура запослених.....	5
1.3. Организација рада и организациона структура.....	6
1.4. Унапређење људских ресурса.....	8
1.5. Анализа програмских циљева.....	9
1.6. Присуство информација.....	10
2. САРАДЊА С ПАРТНЕРСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА.....	10
2.1. Реализација услуга у партнерству.....	11
2.2. Сарадња са другим организацијама, пројекти, хуманитарне активности и подизање свијести о маргинализованим групама.....	13
2.2.1. Пројекти.....	13
2.2.2. Хуманитарне активности и подизање свијести о маргинализованим групама.....	14
2.2.3. Сарадња са медијима-ИНФОРМИСАЊЕ.....	17
2.3. Учесће у изради најважнијих докумената, програма и комисијама/радним групама.....	17
2.3.1. Стратегија развоја Града Бања Лука у периоду 2018 – 2027.....	17
2.3.2. Учесће у раду радне групе у сектору социјалне заштите за реализацију програма „Смањење ризика од катастрофа за одрживи развој у БиХ“.....	18
3. ОБЛИЦИ МЈЕРЕ И УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ.....	21
3.1. ПРАВА ИЗ ЗАКОНА О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ.....	21
3.1.1. Право на новчану помоћ.....	22
3.1.2. Право на додатак за помоћ и његу другог лица.....	24
3.1.3. Право на подршку у изједначавању могућности дјеце и омладине са сметњама у развоју.....	25
3.1.4. Право на смјештај у установу социјалне заштите.....	25
3.1.5. Право на збрињавање у хранитељску породицу.....	27
3.1.6. Право на помоћ и његу у кући.....	28
3.1.6. Право на дневно збрињавање.....	29
3.1.7. Право на једнократну новчану помоћ.....	29
3.1.9. Право на личну инвалиднину.....	30
3.2. ПОРОДИЧНО-ПРАВНА ЗАШТИТА ДЈЕЦЕ И ПОРОДИЦЕ.....	30
3.2.1. Провођење поступка мирнога брачних партнера и регулисања личног контакта родитеља са којим дијете не живи и дјетета.....	31
3.3.2. Центар за породицу.....	33
Савјетодаваоци за дјецу и младе.....	33
Психолошка заштита.....	34
3.3.3. Послови за дјецу чији је развој ометен породичним приликама.....	35
3.3.4 . Усвојење.....	38

*Извјештај о пословању са финансијским извјештајем
Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука за 2023. годину*

3.3.5. Дјеца и омладина са сметњама у развоју.....	39
3.3.6. Евиденција о издржавању.....	41
3.3.7 Заштита од насиља у породици.....	41
3.3.7.1.Тим за приправност Јавне установе "Центар за социјални рад" Бања Лука.....	43
3.3.8. Малољетници у сукобу са законом.....	45
3.3. Спараиелство и рад орђана спараиелства.....	48
4. ЈЕДИНИЦА ЗА ИНТЕРНУ РЕВИЗИЈУ.....	50
5. ИМОВИНА ЦЕНТРА.....	50
5.1. Грађевински објекти и пословни простор.....	50
5.2. Службена возила, рачунари, техничка опрема за рад.....	52
5.3.Спанови центра.....	54
6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА И РЕЗУЛТАТУ ПОСЛОВАЊА.....	58
6.1. Приходи и примици.....	59
Остварени властити приходи и примици у 2023.години.....	59
6.2. Расходи и издаци.....	62
6.3. Ненаплаћена потраживања.....	71
6.4 Обавезе за лична примања запослених.....	72
6.5 Обавезе из пословања.....	72
6.6 Плате и друга лична примања.....	72

УВОД

Јавна установа „Центар за социјални рад“ Бања Лука је установа социјалне заштите, чији је оснивач Град Бања Лука. Дјеловање и надлежност Центра утврђени су Законом о социјалној заштити, Породичним законом, Законом о заштити од насиља у породици, Законом о заштити и поступању са дјецом и малољетницима у кривичном поступку, Законом о локалној самоуправи и Законом о систему јавних служби, као и више десетина подзаконских аката (правилника, протокола, уредби, упутстава, одлука итд.). Поред законски дефинисаних функција, Центар своју дјелатност остварује и на основу одлука оснивача: Одлуке о оснивању, Одлука о проширеним правима у социјалној заштити Града Бања Лука, других правних аката као што су правилници. Дјеловање Центра усмјеравају и важеће секторске стратегије и акциони планови.

Финансирање социјалне заштите је утврђено законом о социјалној заштити, према којем се социјална заштита финансира из јавних прихода који се обезбјеђују у буџету Републике и јединица локалне самоуправе, донаторским средставима, средствима правних и физичких лица и прилога грађана, као и из средстава из учешћа властитих средстава корисника или сродника у суфинансирању појединих права сходно условима и критеријима прописаним законом.

У 2023. години центар је поред непосредног рада са корисницима (појединцима и породицама), сарађивао са многим организацијама, а посебно са надлежним министарствима, јавним установама у области здравства и образовања, полицијским управама и правосудним органима, међународним организацијама и домаћим невладиним организацијама. Остварена је значајна сарадња са представницима привредних организација које су се појављивале као донатори у акцијама и иницијативама које су биле усмјерене на унапређење положаја појединаца и породица.

У складу са чл. 89 Закона о социјалној заштити Републике Српске, установе социјалне заштите подnose извјештај о свом раду оснивачу и Министарству здравља и социјалне заштите једном годишње. У складу са наведеним, програмом рада Скупштине Града Бања Лука за 2024. годину, предвиђено је разматрање Извјештаја о пословању Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука са финансијским извјештајем за 2023. годину. Методолошки посматрано, документ Извјештај о пословању са финансијским извјештајем задржава исте оквире за извјештавање, чиме се омогућава могућност упоредивости података из претходних година.

1.1. Дјелатност Центра

Као основне дјелатности Центра за социјални рад, у судском регистру Окружног привредног суда у Бањој Луци утврђене су:

- Дјелатност социјалног рада без смјештаја за старија лица и лица са инвалидитетом,
- Дјелатност дневне бриге о дјечи,
- Остале дјелатности социјалног рада без смјештаја,
- Остали копнени превоз путника,
- Друмски превоз робе.

Установа може, без уписа у регистар, да обавља и друге дјелатности које служе дјелатности уписаној у регистар, које се уобичајено обављају уз те дјелатности, у мањем обиму или повремено, а у циљу остваривања функције за коју је основана. Према Закону о социјалној заштити, којим је уређено оснивање Центра за социјални рад, у провођењу социјалне заштите и социјалног рада, Центар врши јавна овлашћења:

- пружа прву стручну помоћ грађанима,
- рјешава у првом степену о остваривању права утврђеним законом о социјалној заштити и одлукама о проширеним правима у јединицама локалне самоуправе,
- рјешава у првом степену о остваривању права из области породичне заштите и старатељства,
- ради на спровођењу мјера према малољетним лицима у кривичном поступку
- пружа социјалне услуге у поступку рјешавања о правима из области социјалне заштите
- врши надзор над хранитељским породицама
- води евиденцију и документацију о правима, пруженим услугама и предузетим мјерама у оквиру своје дјелатности и издаје увјерења на основу евиденције и
- врши исплату новчаних права утврђених законом о социјалној заштити и другим прописима и општим актима.

Поред наведених послова, Центар обавља и стручне послове у провођењу социјалне заштите и социјалног рада, породичне заштите и дјечије заштите, и то:

- открива и прати социјалне потребе грађана и проблеме у области социјалне заштите,
- предлаже и предузима мјере у рјешавању социјалних потреба грађана и прати њихово извршење,
- предлаже мјере за унапређивање социјалне заштите и планирање развоја система социјалне заштите у локалним заједницама, организује и спроводи одговарајуће облике социјалне и дјечије заштите и непосредно пружа социјалне услуге,
- прати стање у области дјечије и породично-правне заштите, покреће иницијативе и предлаже мјере за унапређивање система дјечије и породичне заштите,
- развија и унапређује превентивне активности које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема,
- пружа дијагностичке услуге, спроводи одговарајући третман, савјетодавне, терапијске услуге и стручну помоћ корисницима,
- подстиче, организује и координира професионални и добровољни рад у области социјалне заштите,

- ради на развоју разноврсних модела збрињавања корисника у заједници и социјалних услуга у складу са потребама корисника, развија социјални рад у заједници;
- пружа услуге помоћи и његе у кући, дневног збрињавања и прихваталишта;
- подстиче и развија самопомоћ, добровољни рад, међуљудску солидарност, добротворне и хуманитарне дјелатности;
- обавља послове савјетовалишта за проблеме брака и породице, васпитања дјеце, усвојења, односа родитеља и дјеце;
- обавља аналитичко-истраживачке послове у локалним заједницама и
- обавља остале послове утврђене законом и одлукама јединица локалне самоуправе.

Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске утврђује нормативе и стандарде за обављање послова Центра у вршењу јавних овлаштења, а такође има и улогу другостепеног органа у оквиру социјалне дјечије и породично правне заштите. Друга министарства, сходно надлежностима, предлажу и утврђују остале прописе, као што су прописи из области заштите од насиља у породици, заштите малољетника у кривичном поступку, подршке систему прихвата интеграције држављана БиХ који се враћају по основу споразума о реадмисији, заштите лица у поступку и питањима миграција, трговине људима, сл.

1.2. Сврхура зајослених

Послове социјалне заштите у установама социјалне заштите, сходно Закону о социјалној заштити Републике Српске обављају стручни радници и радници на осталим пословима социјалне заштите. На пословима и радним задацима, закључно на дан 31.12.2023. године у ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука ангажовано је **104 радника** запослених на неодређено вријеме: **директор, 71 стручни радник¹ и 32 радника** из реда административно-техничког особља

<i>Табела бр. 1.Преглед запослених стручних радника и административно-техничког особља у ЈУ "Центар за социјални рад"</i>			
Преглед броја радно ангажованих радника у ЈУ ЦСР БЛ на дан 31.12.2023. године	Пол		УКУПНО
	М	Ж	
ДИРЕКТОР - дипл. економиста		1	1
СТРУЧНИ РАДНИЦИ			
Дипл. социјални радник	5	32	37
Дипл. правник	3	11	14
Дипл. Психолог	/	9	9
Дипл. педагог	/	7	7
Дипл. социјални педагог	/	1	1
Дипл. социолог	/	1	1
Дипл. дефектолог – сурдолог	/	2	2

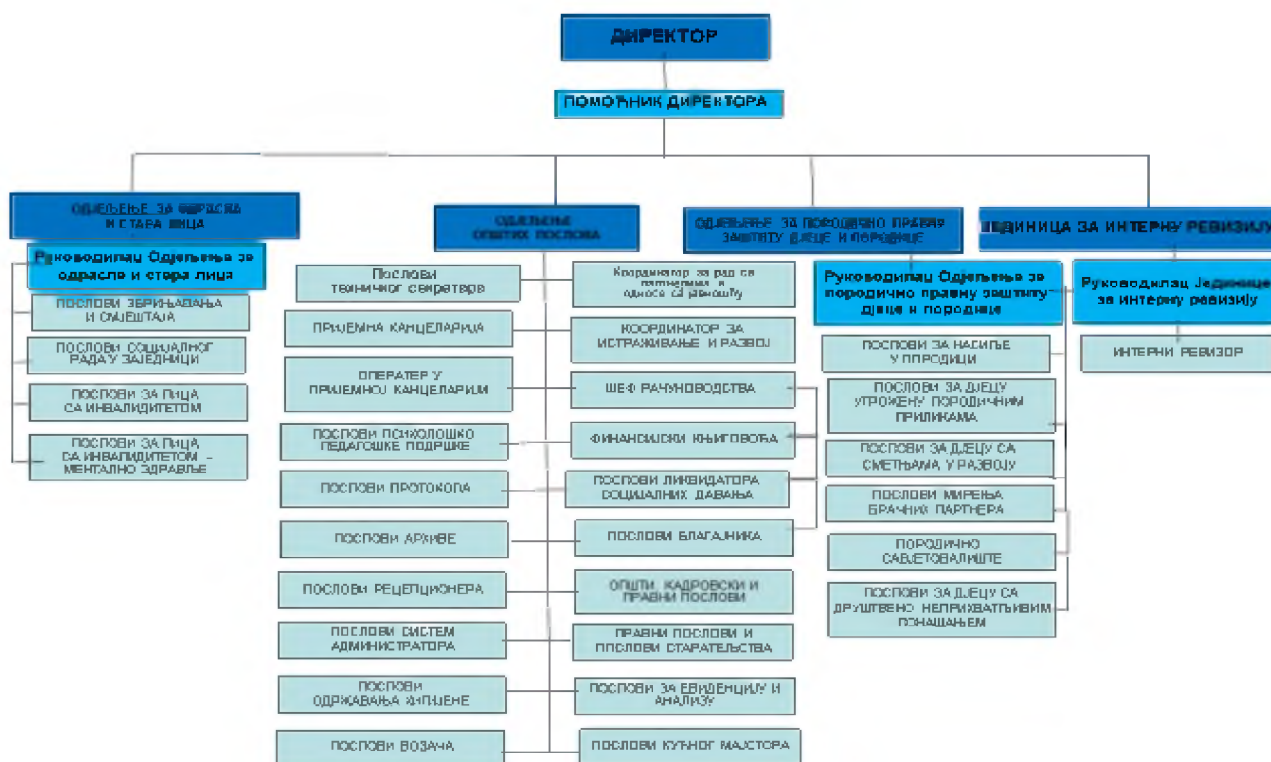
¹ *Сврхури радници* према Закону о социјалној заштити су лица која су савршила образовање првог циклуса у изражању од најмање три, а највише четири године и вреднују се са најмање 180, односно 240 ECTS бодова, односно зајосленици која имају сврху према закону који регулише високо образовање, одговарајуће усмјерења. Сврхури радници у Центру су радници следећих занимања: дипломирани социјални радник, дипломирани правник, дипломирани психолог, дипломирани социолог, менаџер социјалне политике и социјалне заштите, дипломирани педагог, дипломирани специјални педагог, дипломирани дефектолог (дипломирани специјални едукатор и рехабилитатор).

УКУПНО извршилаца стручних радника	8	63	71
АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ			
ВСС	5	9	14
ССС	6	9	15
НК	0	3	3
Укупно извршилаца административно-техничког особља	11	21	32
УКУПНО:	19	85	104

1.3.Организација рада и организациона сјруктура

Центар обавља послове и радне задатке у оквиру законима утврђеним надлежностима, а путем унутрашње организације послова која је приказана на следећој организационој шеми:

Графикон 1- Организациона шема ЈУ ЦСР Бања Лука;

Центар своје послове и задатке у оквиру законима утврђеним надлежностима, обавља у оквиру четири организационе јединице и то три одјељења и једне јединице, а у складу са важећим Правилником о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста:

-Одјељење општих послова - систематизовани су послови директора, помоћника директора, координатора за истраживање и развој, координатора за рад са партнерима и односима са јавношћу, послови рачуноводства, послови психолошко педагошке подршке, правни послови и послови старатељства, општи кадровски и правни послови, послови за евиденцију и анализу, као и остали пратећи послови (послови одржавања хигијене, послови возача, пријемна канцеларија, рецепција, протокол и архива, систем администратор).

-Одјељење за одрасла и стара лица - систематизовани су специјалистички послови у складу са потребама одраслих лица. Радом одјељења управља руководиоца одјељења, а послови унутар одјељења су послови збрињавања и смјештаја, послови за лица са инвалидитетом, послови за лица са проблемима у менталном здрављу и послови социјалног рада у заједници.

-Одјељење за породично правну заштиту дјеце и породице систематизовани су специјалистички послови у складу са потребама дјеце и породице. Радом одјељења управља руководиоца одјељења, а послови унутар одјељења су послови за насиље у породици, послови за дјецу угрожену породичним приликама, послови за дјецу са сметњама у развоју, послови мирена брачних партнера, породично савјетовалиште, послови за дјецу са друштвено неприхватљивим понашањем.

- Јединица за интерну ревизију – систематизовани су послови: руководиоца јединице за интерну ревизију и интерни ревизор. Активности интерне ревизије у Центру обављају се у Јединици за интерну ревизију која је организационо и функционално независна и директно одговорна директору Центра. Интерна ревизија се обавља у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 91/16), Кодексом професионалне етике за интерне ревизоре у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 24/17), Упутством за интерне ревизоре у јавном сектору Републике Српске, који су урађени на основу општеприхваћених стандарда интерне ревизије. Сврха интерне ревизије је да изврши неопходна испитивања ради давања објективних и независних препорука и савјета, са циљем унапређења пословања Центра.

Кроз рад одјељења Центра и појединачне групе послова, реализују се облици, мјере и услуге социјалне заштите. Претходно набројано реализује се путем водитеља поступка, стручних тимова и одјељења.

Стручни рад Центра заснива се на методама тимског рада², те се у оквиру стручних служби Центра формирају **стручни тимови**, у зависности од потребе и карактера захтјева корисника. Посебни стручни тимови формирају се за дежурство у приправности и то искључиво из реда стручних радника Центра. Тим за приправност је доступан на терену институцијама и грађанима током 24 часа. Најчешће интервенције Тима за приправност односе се на пријаве насиља у породици, опсервацију контакта, као и интервенције смјештаја у прихватне станице.

У оквиру просторија Центра функционишу двије комисије: **Првостепена стручна комисија за процјену потреба и усмјеравање дјеце и омладине са сметњама у развоју**³ (чији је рад и састав дефинисан Правилником о процјени потреба и усмјеравању дјеце и омладине РС⁴) и **Првостепена стручна комисија за утврђивање способности лица у поступку остваривања права из социјалне заштите и утврђивању функционалног стања корисника**⁵ (чији је рад и састав утврђен Правилником о утврђивању способности лица у поступку остваривања права из социјалне

²Чл. 102 Закона о социјалној заштити РС („Службени Гласник РС“ 37/12, 90/16, 94/19 и 42/20);

³ Комисија именована Рјешењем Градоначелника бр. 11-Г-1960/23 од 17.05.2023. године и Рјешењем о измјени рјешења о именовању бр. 11-Г-1960/23 од 20.07.2023. године. Према Рјешењу, а у складу са Правилником о процјени потреба и усмјеравању дјеце и омладине са сметњама у развоју, чланови комисије су специјалисти педијатар (предсједник), дјил. педијатр, дјил. психолог, дјил. дефектолог-сурдолог и дјил. социјални радник.

⁴Правилник о процјени потреба и усмјеравању дјеце и омладине РС („Службени Гласник РС“ бр. 117/12, 16/18)

⁵Правилник о утврђивању способности лица у поступку остваривања права из социјалне заштите и утврђивању функционалног стања корисника („Службени Гласник РС“ бр. 116/12, 111/13 и 9/17)

заштите и утврђивању функционалног стања корисника⁶). Обе Комисије рјешењем именује Градоначелник Града Бања Лука.

1.4. Унапређење људских ресурса

Запослени ЈУ ЦСР БЛ су током 2023. године учествовали на разним обукама, семинарима, стручним конференцијама, округлим столовима, који су организовани од стране надлежних министарстава, међународних организација и невладиног сектора.

У 2023. години редовно су похађане обуке из области јавних набавки и рачуноводства.

Поред наведеног, стручни радници центра су учествовали на другим догађајима као што су обуке, тренинзи, конференције, семинари и друго.

Обуке – „Пасош компетенција“ (Каритас БиХ), „Кључни принципи из међународног избјегличког права, поступак азила“ (UNHCR), „Основни принципи међународног избјегличког права“ (Министарство сигурности Босне и Херцеговине), специјализирана онлине обука „Заштитимо адолесценткиње“ (BHIDAPA), „Јачање сарадње и протокола за помоћ малољетницима без пратње“ (Међународна организација за миграције -IOM), „Програм развоја социо-емоционалних компетенција дјеце „ (Save the Children), „Приступачна комуникација“ (Социјално едукативни центар Бања Лука).

Округли столови - „Насиље у породици – стање изазови и могућа рјешења“ (Министарство унутрашњих послова – Управа за полицијско образовање), „Права, обавезе и интеграција особа са избјегличким статусом и статусом супсидијарне заштите у Босни и Херцеговини“ (Министарство за људска права и избјеглице БиХ), „Лице од повјерења – подршка жртвама насиља у породици“ (Фондација „Удружене жене“ Бања Лука), „Социјални рад у Аустрији и Републици Српској“ (Удружење социјалних радника Републике Српске), „Социјални рад и дефектологија – сусрет који оплеменењује“ (Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци).

Предавања и форуми/фокус групе – „Моћ и немоћ комуникације“ (Министарство здравља социјалне заштите Републике Српске), „ Подршка осигурању одрживих рјешења у погледу управљања рехабилитацијом насилних екстремних затвореника у Босни и Херцеговини“ (Вијеће Европе у Босни и Херцеговини), „Поступање и заштита дјеце свједока у кривичном поступку“ (Министарство правде Републике Српске), „Ментално здравље као универзално људско право“ (Универзитетско клинички центар Републике Српске), „Консултације о људским правима лица са инвалидитетом у Босни и Херцеговини“ (канцеларија резидентне координаторице UN-а у БиХ), „Сексуално узнемиравање у јавном простору – од локалног до регионалног одговора“ (Фондација „Удружене жене“ Бања Лука).

---

⁶ Комисија именована Рјешењем Градоначелника бр. 11-Г-2323/23 од 06.06.2023. године. Према Рјешењу а у складу са Правилником о утврђивању способности лица у пословању осигуравања права из социјалне заштите и утврђивању функционалног стања корисника стални чланови Комисије су специјалиста породичне медицине (предсједник), д-р психолог (члан) и д-р дефектолог (члан). Повремени чланови Комисије су специјалиста физикалне медицине и рехабилитације, психијатар, специјалиста офталмологије и д-р социјални радник.

Радионице – Родно засновано насиље над ромкињама у Босни и Херцеговини“ (Центар за сигурносна и правна истраживања Атлантска иницијатива), „Како спријечити фемицид“ (Гендер центар - Центар за једнакост и равноправност полова Владе Републике Српске), „Јачање отпорности заједнице на земљотресе“ (Град Бања Лука), „Превенција и борба против насилног екстремизма“ (OSCE).

Конференције и стручни скупови – „Савремени изазови и перспективе социјалног рада: очување темељних вриједности људских права, социјалне правде и солидарности у друштву (Удружење социјалних радника Брчко дистрикта/Савез удружења стручних радника социјалне дјелатности из Републике Српске), „Примјена породичног закона – изазови и могућности“ (Удружење стручних радника социјалне дјелатности регије Бања Лука), „Откривање нових потенцијала у раду са младима у ризику“ (Perpetuum mobile), „Зауставимо насиље заједно“ (Министарство породице омладине и спорта Републике Српске), „У сусрет породичном закону“ (Савез удружења стручних радника социјалне дјелатности из Републике Српске), „Завршна конференција – provedба прве фазе заједничког програма Смањење ризика од катастрофа за одрживи развој у Босни и Херцеговини“ (UNDP), „Конференција омладинског рада Републике Српске-КОРА“ (Мрежа омладинских центара Републике Српске).

У 2023. години, шест (6) запослених стручних радника је наставило специјалистичку едукацију у оквиру програма супервизије, које се почев од школске 2021/2022 изводи на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци. У другој половини 2023. године, полазници програма супервизије су реализовали супервизијске сусрете у оквиру извођења практичне наставе са запосленицима центара за социјални рад из других општина/градова регије Бања Лука, као и са социјалним радницима запосленим у основним и средњим школама.

1.5. Анализа програмских циљева

У 2023. години ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука је реализовао следеће циљеве и активности:

Рјешавање у првом степену о остваривању права утврђеним законом о социјалној заштити и одлукама о проширеним правима утврђеним на нивоу Града Бања Лука – у току 2023. године заprimљено је 6240 захтјева за покретање управног поступка за остваривање права из социјалне заштите.

Рјешавање у првом степену о остваривању права из области породичне заштите и старатељства – У оквиру Одјељења за породично правну заштиту, издвојене јединице „Центра за породицу“ и Одјељења општих послова реализовано је 1237 управних поступака (у области која је уређена Породичним законом).

Пружање социјалних услуга у поступку рјешавања о правима из области социјалне заштите – током 2023. године, реализовано је укупно 3900 поступака који се односе на социјалне

дијагностике, асистенције, провођење поступка издавања сагласности, посредовања код других институција.

Реализација обуке за нове хранитељске породице и вршење надзора над хранитељским породицама – Током 2023. Године, акредитовани предавачи из реда запослених ЈУ ЦСР БЛ у оквиру Програма за обуку за потенцијалне хранитељске породице, реализовали су десетодневну обуку за десет нових хранитељских породица.

Развој пројектних активности и донаторских акција – током 2023. године настављене су активности на реализацији пројектних активности, као и реализацији усмјерених донаторских акција намијењених унапређењу положаја социјално угрожених породица и породица са дјецом (више у одјељку 2.2.1. Пројекти и 2.2.2. Хуманитарне активности).

Унапређење услуга за дјецу са сметњама у развоју, лица са инвалидитетом и стара лица – поред новчаних давања која су дефинисана Законом о социјалној заштити, Центар наставља са развојем услуга у заједници намијењених лицима са инвалидитетом а које су дефинисане Законом о социјалној заштити и Одлукама о проширеним правима у Граду Бања Луци (персонална асистенција и дневно збрињавање) лицима треће животне доби (развоју услуге помоћ у кући, дневни центар за стара лица) и дјечи са сметњама у развоју. Поред наведеног, Центар је вршио промоцију услуга у заједници, а један од добрих примјера је промоција услуге персонална асистенција у Граду Бијељина крајем 2023. године, што је резултирало иницијативом за успостављање услуге персоналне асистенције у Граду Бијељина и планирањем успостављања услуге у Граду Бијељина у 2024. години.

1.6. Присјуй информацијама

Током 2023. године, број запримљених и обрађених предмета у поступку приступа информацијама износи 93, од којих је 18 захтјева одобрено, 2 захтјева дјелимично одобрена, 5 захтјева одбијено.

2. САРАДЊА С ПАРТНЕРСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Центар за социјални рад, у оквиру своје дјелатности, сарађује са бројним владиним, невладиним и међународним организацијама. Када су у питању владине организације, сарадња је формалног и обавезујућег карактера, у највећем броју случајева и регулисана законским оквирима (Законима, правилницима или протоколима). Сарадња са међународним организацијама се огледа у учешћу у активностима које се односе на унапређење система социјалне дјечије и породично правне заштите (пројектне активности). Када је у питању сарадња са невладиним организацијама, постоје формални и неформални облици сарадње са партнерским организацијама. Неформални облици сарадње огледају се у одржавању састанака са невладиним сектором који заступају одређене корисничке категорије или учешћу на догађајима, обукама, форумима, округлим столовима и сл. Формални облици сарадње, када је у питању невладин сектор, огледа се у сарадњи

са организацијама које су пружаоци услуга социјалне заштите, а у сарадњи са којима се реализују одлуке о проширеним правима из система социјалне заштите на подручју Града Бања Лука.

2.1. Реализација услуга у партнерству

Услуге у заједници, у партнерству са Центром, пружају удружења грађана и корисничка удружења, а сходно члану 8. Закона о социјалној заштити Републике Српске („Послове из дјелатности социјалне заштите, осим установа социјалне заштите могу обављати удружења грађана и друга лица у складу са законом“). Партнерски односи дефинисани су уговорима између уговорних страна, а на основу одлука Скупштине Града Бања Лука о проширеним правима. Скупштина Града Бањалука је 2013.год., а у складу са Законом о социјалној заштити („Службени гласник Републике Српске број 37/12, 90/216, 94/2019 и 42/2020 и др.уредба, и 36/2022), донијела сљедеће Одлуке о проширеним правима и услугама:

- **Одлука о услугама персоналне асистенције за лица са инвалидитетом**, број: 07-013-337/13; За реализацију ове одлуке ангажовали смо три партнерске организације-пружаоце услуга и то: Хуманитарна организација "Партнер" Бања Лука (ХО „Партнер“ Бања Лука на територији Града Бања Луке такођер пружа и услугу помоћи и његе у кући), затим Удружење дистрофичара регије Бања Лука и Градска организација слијепих Бања Лука. Број корисника ове услуге закључно са 31.12.2023. године износио је 79 корисника, од чега Удружење дистрофичара регије Бања Лука пружа услугу за 35 корисника, Градска организација слијепих Бања Лука за 15 корисника а Хуманитарна организација „Партнер“ Бања Лука пружа услуге за 29 корисника.
- **Одлука о остваривању права на накнаду за смјештај у породицу за лица која остварују право на смјештај у установу**, број: 07-013-339/13; За реализацију ове одлуке задужена је Јавна установа „Центар за социјални рад“ Бања Лука. Истоимена одлука је 2021. године измијењена, те је донешена нова Одлука о измјенама и допунама Одлуке о остваривању права на накнаду за смјештај у породицу за лица која остварују право на смјештај у установу (број 07-013-271/21), а измјена исте обухвата и лица која су навршила 18 година старости а која су ово право користила и прије навршених 18 година старости, те се овим лицима исплаћује износ од 15% од цијене смјештаја у установу. Сврха услуге је превенција институционалног смјештаја иостанак у властитој породици докле год то услови у примарној породици дозвољавају. Укупан број корисника закључно са 31.12.2023. године био је 42.
- **Одлука о раду Прихватне станице за одрасла и стара лица затечена у скитњи и стању социјалне потребе**, број: 07-013-341/13; За збрињавање одраслих и старих лица кроз прихватну станицу задужена је Јавна установа "Геронтолошки центар" Бања Лука. У току 2023. године у Прихватну станицу за одрасла лица затечена у скитњи и стању социјалне потребе збринута је 22 лица. Од укупног броја , њих 5 је затечено у скитњи, а преостали број је збринут у прихватној станици због трајних посљедица које су узроковане болешћу или због немогућности самосталног функционисања у заједници.
- **Одлука о остваривању права на накнаду трошкова сахране**, број: 07-013-345/13; За реализацију одлуке задужена је Јавна установа „Центар за социјални рад“ Бања Лука, а иста се односи на регулисање трошкова сахране за преминула лица, која су била корисници права на

новчану помоћ, смјештаја у установу социјалне заштите или збрињавања у хранитељску породицу која немају сроднике који су у могућности да учествују у трошковима сахране. Путем Центра, у току 2023. године реализована су 67 предмета.

- **Јавна кухиња**, број одлуке 07-013-343/13; Током 2023. године обрађено је нових 41 захтјев за издавање потврде за кориштење јавне кухиње док је 40 лица остварило право на кориштења obroka. Право на услугу јавне кухиње могу остварити корисници права на новчану помоћ, хронично обољела лица, бескућници, као и сва лица за која се на основу приложене документације и стручног увида у породичне и личне прилике у којима лица живе, утврди да су испунила услове за остваривање овог права.
- **Одлука о субвенцијама за кориснике јавних водних услуга на подручју Града Бања Лука**- у Службеном гласнику Града Бања Лука број 28/20 донесена је Одлука о субвенцијама за кориснике јавних водних услуга на подручју града Бања Лука. Субвенције се односе искључиво на кориснике сталне новчане помоћи код Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука. Овом одлуком омогућено је субвенционисање за водне услуге, и то 3 м³ питке воде и одвођење 3 м³ отпадних вода, по члану домаћинства. Услуга је реализована у периоду јануар-децембар 2023. године, а број корисника по основу ове Одлуке износио је 79.
- **Одлука о превентивном програму заштите старих лица „Дневни центар за старе“**, број: 07-013-342/13, овом Одлуком регулисана је превенција социјалне искључености и смјештаја у установу старих лица, те побољшање социјалног статуса старих лица, превенција институционализације и ресоцијализација, рад са породицама и оспособљавање старих лица за останак у свом природном окружењу. Јавна установа „Центар за социјални рад“ Бања Лука из буџета Града Бања Лука обезбјеђује основна средства за организовање ових активности. Партнерска организација Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука за реализацију ове Одлуке је Удружење грађана „Мозаик пријатељства“ Бања Лука у оквиру Дневног центра „Бакин кутак“, а ову услугу, закључно са 31.12.2023. године користило је 50 лица.
- **Одлука о остваривању права на накнаду превоза за дјецу и пратиоце дјеце са сметњама у развоју**, број: 07-013-338/13, овом Одлуком регулисано је право на накнаду трошкова превоза за дјецу са сметњама у развоју и пратиоце који су укључени у основну школу, а према евиденцији Центра у школској 2023/2024 години, право је одобрено за 117 дјеце.

У наставку је табеларни преглед броја корисника по проширеним правима из социјалне заштите у Граду Бањалуци:

Табела бр. 2: Број корисника по проширеним правима из социјалне заштите у 2023. години;

	ПРОШИРЕНА ПРАВА	2023. год
1	Персонална асистенција за лица са инвалидитетом	79
2	Накнада за смјештај у породици за лица која остварују право на смјештај у установу	42
3	Прихватна станица за одрасла и стара лица затечена у скитњи и у стању социјалне потребе	22
4	Накнада на трошкове сахране	67

5	Јавна кухиња – број обрађених захтјева за издавање потврде	41
6	Превентивни програм заштите старих лица „Бакин кутак“	50
7	Субвенција водних услуга за кориснике сталне новчане помоћи *проширено право успостављено у 2021. Години	79
8	Одлука о остваривању права на накнаду трошкова превоза за дјецу и пратиоце дјеце са сметњама у развоју	117

2.2.Сарадња са другим организацијама, пројекти, хуманитарне активности и подизање свијести о маргинализованим групама

2.2.1.Пројекти

Пројекат „ЕНВИСИОН – Креирање подржавајућег окружења за социјалну инклузију дјеце – Фаза II – пројекат се проводи уз подршку Save the Children почев од 2019. године.

У 2023. години, реализоване су завршне активности рада са породицама у ризику, које су се односиле на стручни рад усмјерен на родитељске капацитете, као и економску подршку породицама, а све у циљу стварања што бољих услова за здраво и сигурно одрастање дјеце. У мају 2023. године одржана је завршна конференција која је окупила преко шездесет (60) учесника са подручја Бања Луке из сектора образовања, здравства, управе, других центара за социјални рад, представнике Министарства здравља и социјалне заштите, те представнике Завода за социјалну заштиту Србије.

Пројекат „Надоградња капацитета Центра за социјални рад за дјеловање у ванредним ситуацијама“ – пројекат се проводи уз подршку UNICEF-а у Босни и Херцеговини за период 10.12.2023.године – 10.06.2024. године. Основне активности које су подржане кроз наведени пројекат је израда новог документа План заштите и спасавања ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, његово усвајање, реализација обука за запослене раднике центра и партнерске организације пружаоце услуга, као и планирање и извођење вјежбе симулације у сарадњи са Одсјеком за послове цивилне заштите Града Бања Лука.

2.2.2.Хуманитарне активности и подизање свијести о маргинализованим групама

Међународни дан породице

ЈУ "Центар за социјални рад" Бања Лука је уз подршку Међународне организације Save the children организовала Завршну конференцију представљања резултата пројекта ЕНВИСИОН-Примјена програма подршке породицама. Конференцији су присуствовали представници Међународне организације Save the children, представници Министарства здравља и социјалне заштите РС, представници Републичког завода за социјалну заштиту Републике Србије, представници Града Бања Лука, Омбудсман за дјечија права, УГ "Нова генерација", Центри за социјални рад широм Републике Српске и друге колеге који су својим присуством увеличали наш догађај.

Међународни дан менталног здравља

Поводом обиљежавања Међународног дана менталног здравља узели смо учешће и у стручном скупу под називом "Ментално здравље нације као стратешки национални интерес" који је организовала ЈУ Центар за друштвено-политичка истраживања Републике Српске. О различитим аспектима од стратешке важности говорили су представници ЈУ "Центар за социјални рад" Бања Лука, представници Института за европске студије у Београду, представници Факултета политичких наука у Бања Луци, Правног факултета у Сарајеву, као и представници Центра за друштвено-политичка истраживање РС.

Дјечија недеља

"Дјечја недеља" ове године се обиљевавала под слоганом "Другарство чувајмо, љубав његујмо".

Тим поводом ЈУ "Центар за социјални рад" Бања Лука у сарадњи са Мјесном заједницом Горња Пискавица организовала је радионицу за дјецу под називом: "Пружи руку, помози другу" и на тај начин промовисала праве вриједности на којима треба да почива свако друштво, а то су љубав, једнакост, другарство и толеранција.

Хуманитарна акција за полазаку школу

Маркетинг менаџер Електронске Видео Лутрије (ЕВЛ), Драгиша Рогић, са својим тимом посјетио је ЈУ “Центар за социјални рад” Бања Лука и том приликом донирао чак 100 школских сетова, пружајући подршку социјално угроженим породицама и њиховој дјеци. Ова вриједна донација сигурно ће помоћи у олакшавању терета родитељима који се суочавају са социо-економским изазовима, омогућавајући њиховој дјеци да крену у школу спремни и задовољни. Донација школских сетова Центру за Социјални рад није само дар, већ и инспирација за друге компаније и појединце да се придруже напорима за бољу и просперитетнију заједницу.

„16 дана активизма“

„16 дана активизма“ је свјетска кампања која почиње 25. новембра, Међународним даном борбе против насиља над женама и завршава се 10. децембра, Међународним даном људских права, симболично повезујући заштиту од насиља над женама са људским правима. Овогодишња кампања проводи се под слоганом ИСКЉУЧИМО НАСИЉЕ ЗАЈЕДНО како би се скренула пажња на значај

одговорности шире друштвене заједнице у превенцији и борби против свих облика насиља над женама и дјевојчицама.

Новогодишњи пакетићи

Поводом Новогодишњих и Божићних празника, ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, организовала је подјелу пакетића, социјално угроженој дјеци. Уз пакетиће дијелили смо и зимске јакне које смо добили у виду донације такође за дјецу кориснике нашег центра основношколског узраста. Свакако смо малишанима пожељели да у Нову годину уђу здрави и срећни, што им и колектив ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука од срца жели.

Изградња куће за породицу Добраш

ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука је уз помоћ донатора и људи доброг срца успјела изградити кућу породици Добраш. Трочлана породица је празнике дочекала у свом новом дому.

Породица је живјела у лошим социо-економским условима, све док ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, уз помоћ кабинета председнице Жељке Цвијановић није покренула хуманитарну акцију и изградила нови дом овој породици и помогла дјетету да не буде изузето из своје биолошке породице.

2.2.3. Сарадња са медијима-ИНФОРМИСАЊЕ

У 2023. години ЈУ ЦСР БЛ је наставио интензивну сарадњу са медијским кућама на промоцији дјелатности социјалног рада, као и промоцији права и услуга које Центар обезбјеђује грађанима. Током 2023. године, медији су били заинтересовани за теме из области заштите од насиља у породици, области хранитељства, права из социјалне заштите, заштите дјеце од насиља и злоупотребе, дјеце без родитељског старања, персонална асистенција, прихватне станице за одрасла и стара лица затечена у скитњи и просјачењу, као и друге теме из оквира дјелатности центра. Захтјева за сарадњу са медијима било је 25 у 2023. години.

2.3. Учесће у изради сјрајешких докумената, програма и комисијама/радним групама

Током 2023. године, представници Центра су учествовали у реализацији циљева дефинисаних стратешким документима Града, као и у раду радних група формираних на нивоу Града и Републике.

2.3.1. Стратегија развоја Града Бања Лука у периоду 2018 – 2027.

ЈУ „Центар за социјални рад“, сходно надлежностима и задужењима у документу Стратегије развоја Града учествовала је у реализацији циљева Стратегије развоја Града Бања Лука из оквира своје дјелатности и надлежности. У оквиру Стратегије уврштене су три мјере и четири програма који су од приоритетног значаја за корисничке групе и развој социјалне политике у Граду у оквиру друштвеног развоја Града и то:

М. 4.2.2.1. Унапређење социјалних услуга за старе (2018-2022.) - Услуге за стара лица у оквиру превенције смјештаја у установу социјалне заштите у 2023. се и даље односе на унапређење квалитета услуге Помоћ у кући. Помоћ у кући је право дефинисано Законом о социјалној заштити. Обзиром да се ради о услузи у заједници неопходна је континуирано испитивање задовољства корисника и пружаоца услуге. Уз инфлацију и пораст трошкова живота, те чињеницу да је посао његоватеља тежак и захтијеван посао, неопходно је у континуитету пратити потребе и ревидирати потребе за усклађивањем цијене услуге, што директно утиче на развој услуге помоћ у кући.

М. 4.2.2.4. Развој хранитељства кроз промоцију (2018-2022.)- У склопу реализације ове мјере, Центар је учествовао у промотивним активностима, као и у активностима реализације едукације за десет нових хранитељских породица.

П. 4.2.2.5. Развој услуге дневног збрињавања за одрасла лица са сметњама у развоју (2018-2023.) Услуга Дневног центра за омладину са сметњама у развоју је успостављена је и дио је редовних услуга Центра за социјални рад (на основу признатих рјешења о праву на дневно збрињавање у складу са Законом о социјалној заштити).

П. 4.2.2.6. Развој превентивних програма за дјецу у ризику и њихове родитеље (2018-2022.)- У 2023 . години завршене су активности на на пројекту "ЕНВИСИОН" . Пројекат подразумева интензиван рад са породицама код којих постоји висок ризик од изузимања дјеце из породица због високог ризика од занемаривања и/или злостављања а путем провођења услуге "Програм подршке породицама".

П. 4.2.2.9. Социјални рад у заједници (2018-2022.)- Социјални рад у заједници је дио редовних послова и задатака Центра, а подразумева подузимање активности унапређења положаја социјално рањивих категорија становништва.

2.3.2. Учешће у раду радне групе у сектору социјалне заштите за реализацију програма „Смањење ризика од катастрофа за одрживи развој у БиХ“

Представници Центра, су на приједлог Града Бања Лука, учествовали у раду радне групе у оквиру програма „Смањење ризика од катастрофа за одрживи развој у БиХ“ – фаза I, којег у БиХ координирају UN агенције у сарадњи са локалним заједницама (UNICEF, UNFPA, UNDP). Захваљујући активностима у радној групи, формирана је секторска радна група у области социјалне заштите, која је поред представника Града Бања Лука – Одсјека цивилне заштите и Центра за социјални рад, окупљала и представнике установа за смјештај корисника, те пружаоце услуга социјалне заштите (дневни центри). Представници радне групе су учествовали и у активностима консултација у вези са потребама измјене Стратегије развоја Града Бања Лука 2018-2027 у дијелу који се односи на повећање отпорности и спремности на дјеловање у ванредним ситуацијама.

2.3.3. Учешће у раду радне групе за израду приједлога документа: „Волонтерска политика Града Бања Лука за период 2024-2028. године“ - Рјешењем Градоначелника Града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, број 31/23), именовано је 13 чланова радне групе, међу којима и представник ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, чији је задатак био израда приједлога документа „Волонтерска политика Града Бања Лука за период 2024-2028. године“ који за циљ има:

- Оснаживање волонтерске инфраструктуре на локалном нивоу ради квалитетнијих програма и већа укљученост становништва у волонтерске локалне програме;
- Оснаживање капацитета у заједници за реализацију волонтерских програма усмјерених на побољшање квалитета живота осјетљивих категорија становништва;
- Промоција Локалног волонтерског сервиса Бања Лука и волонтерских програма и активности на свим догађајима који имају у фокусу младе;
- Повећавање свијести о значају волонтеризма међу младима као и могућностима за њихово активно учешће у волонтерским програмима.

Јединице локалне самоуправе Законом о волонтирању Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 89/13) имају улогу предлагача и носиоца локалне волонтерске политике, док јавне установе препознају значај организовања волонтерских акција и вредновања

волонтерског рада, те развијају партнерски однос са удружењима ради боље организације активности и административних процедура.

2.3.4. Учесће у раду радне групе за израду Приједлога стратегије социјалне заштите Републике Српске за период 2023-2029 године - Радна група је именована Рјешењем Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске, чији су задаци израда стратешке платформе, одређивање приоритета и мјера, идентификација кључних стратешких пројеката, утврђивање унутрашње и међусобне усклађености стратешких докумената, израда оквирног финансијског плана за имплементацију Стратегије, дефинисање начина имплементације, праћења, извјештавања и вредновања Стратегије као и спровођење процеса консултација. У току 2023. године, нацрт Стратегије је био на јавном увиду, а документ је усвојен од стране Владе Републике Српске у децембру 2023. године. Дефинисани су стратешки циљеви развоја социјалне заштите у Републици Српској као и стратешки приоритети и то:

Стратешки циљеви	Приоритети
Стратешки циљ 1. Омогућити развој нових и унапређење квалитета постојећих услуга уз боље циљање потреба корисника у систему социјалне заштите	Приоритет 1.1. Боље циљање потреба корисника у систему социјалне заштите Приоритет 1.2. Развој нових и унапређење квалитета постојећих права и услуга
Стратешки циљ 2. Стално унапређивати систем дјечје и породично-правне заштите развојем превентивних мјера подршке	Приоритет 2.1. Превентивно дјеловање уз мултисекторску сарадњу Приоритет 2.2. Боље циљање потреба корисника у дјечјој заштити
Стратешки циљ 3. Повећати степен изграђености капацитета у социјалној, дјечјој и породично-правној заштити и јачати механизме међусекторске подршке и сарадње	Приоритет 3.1. Развој људских капацитета у систему социјалне, дјечје и породично-правне заштите Приоритет 3.2. Развој материјално-техничких капацитета у систему социјалне, дјечје и породично-правне заштите Приоритет 3.3. Развој организационих капацитета у систему социјалне, дјечје и породично-правне заштите Приоритет 3.4. Јачање међународне и међусекторске сарадње

Усвајањем Стратегије социјалне заштите Републике Српске створени су услови за усклађивање секторских стратегија, као и локалних стратегија и планова развоја који се односе на социјалну заштиту.

2.3.5. Учесће у раду радних група за израду документа Омладинска политика Града Бања Лука 2024-2028 године – Радна група је именована Рјешењем Градоначелника бр. 11-Г-5115/23 од 22.11.2023. године, а представници Центра су учествовали у радним групама за социјалну и здравствену бригу о младима, стамбено збрињавање и сигурност младих.

2.3.6. Учешће у раду мултисекторског тима „Брига о дјечи-заједничка одговорност и обавеза“ – током 2023. године, настављене су активности рада у оквиру мултисекторских тимова који су формиран у оквиру основних и средњих школа на подручју Града Бања Лука. Задаци мултисекторског тима су: Превенција вршњачког насиља и свих других облика неприхватљивог понашања дјеце и младих, превенција и заштита физичког, психичког и менталног здравља дјеце, дијагностика, интервенција и праћење ученика са сметњама у развоју, Сарадња и савјетодажни рад са родитељима, те помоћ у вршењу родитељских обавеза и дужности. У саставу тима, поред школа, налазе се и представници ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, Полицијске управе Бања Лука, Дома здравља и Градске управе.

2.3.7. Учешће у раду радне групе за израду Програма развоја социјалне заштите Града Бања Лука за период 2024 -2026. године – радна група је именована Рјешењем Градоначелника, а задатак радне групе је израда документа Програм развоја социјалне заштите града Бања Лука за период 2024-2026. Радна група је током 2023. године имала активности на утврђивању методологије и прикупљања података у оквиру састанака радне групе и консултација, а у 2024. години се очекује интензиван рад на завршетку документа. Погољна околност за израду документа је могућност усклађивања са Републичком стратегијом социјалне заштите која је усвојена у децембру 2023. године (прва секторска стратегија социјалне заштите у Републици Српској).

3. ОБЛИЦИ МЈЕРЕ И УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

3.1. ПРАВА ИЗ ЗАКОНА О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

Законом о социјалној заштити РС („Службени Гласник Републике Српске“ бр.37/12, 90/16, 94/19, 42/20 и 36/22) дефинисана су основна права из социјалне заштите, а која се остварују под законом прописаним условима.

Права у социјалној заштити, у складу са Законом о социјалној заштити су:

1. Новчана помоћ
2. Додатак за помоћ и његу другог лица
3. Подршка у изједначавању могућности дјеце и омладине са сметњама у развоју
4. Смјештај у установу
5. Збрињавање у хранитељску породицу
6. Помоћ и њега у кући

7. Дневно збрињавање
8. Једнократна новчана помоћ
9. Савјетовање
10. Лична инвалиднина

Табела бр. 3 – Подаци о корисницима љева из Закона о социјалној заштити у 2023. години;

ПРАВО	Укупан број корисника	Укупан број заprimљених захтјева у 2023. години	Број ријешених захтјева у 2023. години	Број позитивно ријешених захтјева у 2023. години – ПРИЗНАТО ПРАВО
1. Новчана помоћ	719	101	89	69
2. Додатак за помоћ и његу другог лица	5295 I група 2184 II група 3111	1481	1228	973
3. Подршка у изједначавању могућности дјеце и омладине са сметњама у развоју	29	54	47	47
4. Смјештај у установу	206	60	51	48
5. Збрињавање у хранитељску породицу	72	9	9	9
6. Помоћ и њега у кући	75	48	37	31
7. Дневно збрињавање	149	7	7	7
8. Једнократна новчана помоћ *једно лице може више пута у току године остварити право на једнократну помоћ	2441	4651	4600	4596
9. Савјетовање	578	289	289	289
10. Лична инвалиднина	1367	195	123	83

Табела бр. 3-а – Кореспонденција и увјерења из области социјалне, дјечије и љородно љравне заштити у 2021/2022/2023 години;

	Назив	Број захтјева у 2021. години	Број захтјева у 2022. години	Број захтјева у 2023. години
1.	Кореспонденција са владиним и невладиним организацијама	507	520	579
2.	Увјерења из области социјалне заштите	1270	1400	1616
3.	Увјерења из области старатељства / увјерења о самохраности	76	64	40
4.	Увјерење да није одузето родитељско право	80	97	90

5.	Издавање сагласности (контакти, одлазак у породицу, љетовање, путовање, лијечење...)	122	130	151
УКУПНО		2055	2211	2476

Као што је видљиво из претходне табеле бр.3-а, током 2023. године дошло је до повећања броја захтјева за издавање различитих увјерења и сагласности.

3.1.1. Право на новчану помоћ

Право на новчану помоћ дефинисано је чл. 21 Закона о социјалној заштити⁷. Наведено право може остварити појединац неспособан за рад, који нема властитих прихода или чији су укупни приходи за издржавање испод нивоа новчане помоћи утврђене законом о социјалној заштити, који нема вишак стамбеног простора, који нема другу имовину из чије се вриједности могу осигурати средства за издржавање, који нема обвезнике издржавања у складу са Породичним законом или ако ти обвезници издржавања због инвалидности и друге објективне спријечености нису у могућности и способни да га издржавају и извршавају обавезу издржавања. Право на новчану помоћ према Закону о социјалној заштити може остварити породица у цјелини чији чланови нису способни за рад, који немају властитих прихода или чији су укупни приходи за издржавање испод нивоа новчане помоћи утврђене овим законом, који немају вишак стамбеног простора, који немају другу имовину из чије се вриједности могу осигурати средства за издржавање, који немају обвезнике издржавања у складу са Породичним законом или ако ти обвезници издржавања због инвалидности или других објективних спријечености нису у могућности и способни да их издржавају и извршавају обавезу издржавања. Под вишком стамбеног простора подразумијева се простор који се без угрожавања потреба корисника може продати или издати у закуп. риликом утврђивања могућности продаје или издавања у закуп вишка стамбеног простора узима се у обзир локација, површина, година градње, функционалност и друге околности које могу имати утицај. Величина стамбеног простора која одговара потребама појединца или породице, поред кухиње, купатила и ходника је једна соба по члану породице, односно двије собе за лице које остварује право на додатак за помоћ и његу другог лица.

Новчана помоћ служи за задовољавање основних животних потреба појединца и породице у цјелини и исплаћује се мјесечно док трају услови за остваривање права.

Новчана помоћ се исплаћује на мјесечном нивоу корисницима у пуном износу наведеном у рјешењу о признавању права, а средства за финансирање се обезбјеђују у буџету Републике у износу од 50% за суфинансирање права на новчану помоћ, као и из буџета јединице локалне самоуправе у износу од 50% за суфинансирање права на новчану помоћ.

Висина новчане помоћи утврђује се зависно од броја чланова породице, у проценту од основице (основицу за утврђивање висине новчане помоћи чини просјечна нето плата у Републици остварена у претходној години).

Висина новчане помоћи утврђује се зависно од броја чланова породице, у проценту од основице и износи:

а) за појединца 17% од основице,

⁷ Закон о социјалној заштити Републике Српске („Службени Гласник Републике Српске“, бр. , бр. 37/12, 90/16, 94/19 и 42/20, 21/22)

- б) за породицу са два члана 22% од основице,
- в) за породицу са три члана 27% од основице,
- г) за породицу са четири члана 30% од основице и
- д) за породицу са пет и више чланова 33% од основице.

Закључно са децембром 2023. године право на новчану помоћ остваривало је **719** корисника, од којих је њих 69 остварило право током године, а осталим корисницима право је продужено у поступку преиспитивања/усклађивања, или је право престало због смрти или промјене околности због којих је право признато.

У оквиру **719** корисника којима је признато право на новчану помоћ, укупно је **909** сауживаоца права и то како слиједи:

- Новчана помоћ за појединца - 594 корисника
- Новчана помоћ за породицу са два члана - 85 корисника
- Новчана помоћ за породицу са три члана - 23 корисника
- Новчана помоћ за породицу са четири члана - 9 корисника
- Новчана помоћ за породицу са 5 и више чланова - 8 корисника

Корисник који је остварио право на новчану помоћ, **а који не може остварити право на здравствено осигурање по другом основу**, остварује здравствено осигурање из буџетских средстава намјењених за остваривање права на новчану помоћ. Број корисника који остварује право на здравствено осигурање закључно са 31.12.2023. године по основу новчане помоћи износи **292**.

Од укупног броја корисника права на новчану помоћ, 56 су породице у којима живи укупно 87 дјеце. Од укупног броја дјеце која су чланови породица корисника права на новчану помоћ, њих 12 су дјеца предшколског узраста, 75 дјеце су дјеца основношколског узраста, а њих 32 су дјеца средњошколског узраста. У односу на 2022. годину, порастао је удио дјеце школског узраста која су чланови породица корисника права на новчану помоћ.

3.1.2. Право на додатак за помоћ и његу другог лица

Право на додатак за помоћ и његу другог лица регулисано је Законом о социјалној заштити РС, члан 32, 33, 34 и 35. Наведено право могу остварити лица старија од три године којима је због тјелесних, менталних, чулних или других промјена у здравственом стању неопходна стална помоћ и њега другог лица, под условом да ово право не могу остварити по другом основу и не користе право на смјештај у установу социјалне заштите. Сходно одредбама Закона о социјалној заштити, наведено право се може остварити као трајно или привремено право, а могу га остварити лица која су потпуно или дјелимично зависна од помоћи и његе другог лица у задовољавању основних животних и физиолошких потреба.

Висина додатка за помоћ и његу другог лица обрачунава се у проценту од основице (основицу за утврђивање висине новчане помоћи чини просјечна нето плата у Републици остварена у претходној години) и износи:

- 22% од основице за лице које цјелодневно и у потпуности зависи од другог лица у задовољавању основних животних и физиолошких потреба, које није у могућности да само задовољи те потребе ни уз употребу било којих помагала и
- 11% од основице за лице којем је неопходна дјелимична помоћ другог лица у задовољавању основних животних и физиолошких потреба.

Додатак за његу и помоћ другог лица, признаје се на основу налаза и мишљења стручних комисија:

- Првостепене стручне комисије за процјену потреба и усмјеравање дјеце и омладине са сметњама у развоју – за дјецу до 18.година старости
- Првостепене стручне комисије за утврђивање способности лица у поступку остваривања права из социјалне заштите и утврђивања функционалног стања корисника – за пунољетна лица

Корисник који је остварио право на додатак за његу и помоћ другог лица, а који не може остварити право на здравствено осигурање по другом основу, остварује здравствено осигурање из буџетских средстава намјењених за остваривање права на додатак за његу и помоћ другог лица. Број корисника који остварује право на здравствено осигурање у 2023. години по основу додатка за његу и помоћ другог лица износи 46.

Табела бр. 4 – Приказ броја корисника љава на додатак за помоћ и његу другог лица 2023. годину;

Додатак за помоћ и његу другог лица	Број корисника у 2023. годину
Укупан број корисника права	5295
Лица потпуно зависна о помоћи другог лица – прва категорија	2184
Лица дјелимично зависна о помоћи другог лица – друга категорија	3111

Првостепена стручна комисија за утврђивање способности лица у поступку остваривања права из области социјалне заштите и утврђивања функционалног стања корисника у току 2023. године одржала је укупно 74 комисија. Том приликом извршена је процјена за укупно 1722 лица која су се обратила са захтјевом за регулисање права на додатак за помоћ и његу другог лица као и права на новчану помоћ код ЈУ "Центра за социјални рад" Бања Лука.

Од наведеног броја код 618 лица утврђено је да постоји потпуна зависност од помоћи и његе другог лица, 674 лица са дјелимичном завишношћу од помоћи и његе другог лица док је за 258 лица а утврђено да не постоји потреба односно зависност од помоћи и његе другог лица. За 672 лица ово право је утврђено трајно, док су 228 лица остварила наведено право привремено. Приликом утврђивања способности лица у поступку остваривања права из области социјалне заштите утврђено је да је 81 лица неспособно за рад. Способним за рад оцјењено је 8 лица.

Када је у питању врста обољења/оштећења код 415 лица је утврђено тјелесно обољење односно оштећење, код 47 ментално обољење, комбиноване сметње су утврђене код 374 лица, док је чулно оштећење утврђено код 8 лица.

Од повремених чланова комисије ангажовани су специјалиста психијатар за 3 предмет, специјалиста физикалне медицине и рехабилитације за 2 предмета.

3.1.3. Право на подршку у изједначавању могућности дјеце и омладине са сметњама у развоју

Право на подршку у изједначавању могућности дјеце и омладине са сметњама у развоју регулисано је Законом о социјалној заштити РС, члан 36 и 37. а односи се на дјецу и омладину са физичким, менталним, чулним или комбинованим сметњама у развоју код којих је извршена процјена потреба и усмјеравање дјеце и омладине, а која су након завршене основне школе, а најкасније до 30.године живота, укључена у процес образовања.

Наведено право се финансира из средстава Републике, путем Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске.

Право на подршку у изједначавању могућности дјеце и омладине са сметњама у развоју остварује се у виду накнада за:

- Трошкове смјештаја
- Трошкове градског превоза у висини износа цијене мјесечне карте

Закључно са 31.12.2023. године, право на подршку у изједначавању могућности дјеце и омладине са сметњама у развоју остваривало је 29 дјеце у виду трошкова превоза.

3.1.4. Право на смјештај у установу социјалне заштите

Право на смјештај у установу подразумијева збрињавање у установу социјалне заштите и у другу установу која се налази ван система социјалне заштите, а примјерена је и испуњава услове за збрињавање корисника социјалне заштите. Смјештај у установу социјалне заштите остварује се избором и упућивањем корисника у одговарајућу установу у којој се обезбјеђује становање, исхрана, одијевање, њега, помоћ, брига, васпитање и образовање, оспособљавање за привређивање, радне, културно-забавне, рекреативно-рехабилитационе активности, здравствена заштита и друге услуге.

Центар за социјални рад који упућује корисника у установу за смјештај, приликом збрињавања осигураће основну одјећу, обућу и трошкове транспорта до установе, а средства за ове трошкове су обезбијеђена из средстава корисника, обвезника издржавања или из буџетских средстава предвиђених за социјалну заштиту.

Центар, такође, обезбјеђује новчана средства за личне потребе у виду џепарца, лицу које је без прихода у износу од 5% од цијене смјештаја.

Право на смјештај у установу има:

- 1) дијете без родитељског старања, до повратка у властиту породицу или збрињавања у породицу усвојоца или хранитељску породицу, до завршетка редовног школовања, најдуже до 26. године живота, а не дуже од шест мјесеци након завршетка редовног школовања,
- 2) дијете са потешкоћама у развоју које нема услова да остане у својој породици и када је то сврсисходније ради чувања и васпитања, школовања, оспособљавања или психосоцијалне рехабилитације, док траје потреба за овим обликом заштите,
- 3) дијете чији је развој ометен породичним приликама, до повратка у властиту породицу,
- 4) дијете са друштвено неприхватљивим понашањем, док трају разлози за овим видом социјалне заштите,
- 5) дијете жртва насиља, док трају разлози за овим видом социјалне заштите,
- 6) дијете жртва трговине људима, док трају разлози за овим видом социјалне заштите,

- 7) пунољетно лице са инвалидитетом и тешко хронично обољело лице које није у могућности да самостално живи у породици због неповољних здравствених, социјалних, стамбених или породичних прилика и лица са поремећајима у понашању,
- 8) старије лице које због неповољних социјалних, здравствених, стамбених и породичних прилика није у могућности да живи у породици, односно у домаћинству,
- 9) пунољетно лице жртва насиља у породици, док трају разлози за овим видом социјалне заштите,
- 10) пунољетно лице жртва трговине људима, док трају разлози за овим видом социјалне заштите,
- 11) трудница и родитељ дјетета до годину дана живота дјетета ако је други родитељ дјетета умро, нестао, погинуо, извршио насиље у породици, коме је услед материјалне необезбијеђености, неријешеног стамбеног питања, нарушених породичних односа и сличних ситуација, потребан привремени смјештај и
- 12) лице које се нађе у скитњи или просјачењу или му је због других оправданих разлога потребан привремени смјештај.

Укупан број пунољетних лица смјештених у установе социјалне заштите закључно са 31.12.2023. године 206, а малољетних лица 14, што укупно чини 220 лица смјештена у установама социјалне заштите.

Табела бр. 5 – Приказ броја корисника пунољетних лица смјештених у установе социјалне заштите, закључно са 31.12.2023.;

	НАЗИВ УСТАНОВЕ	Број корисника на дан 31.12.2022.	Број корисника на дан 31.12.2023.
1.	ЈУ „Геронтолошки центар“, Бања Лука	111	116
2.	ЈУ „Дом за лица са инвалидитетом“, Вишеград	22	23
3.	ЈУ „Дом за лица са инвалидитетом“, Приједор	17	15
4.	ЈУ „Дом за старија лица“, Приједор	4	7
5.	УСЗ „Дом за старија лица др Шкељић“ Кнежево	5	6
6.	Међународни форум солидарности „Еммаус“	7	8
7.	ЈУ „Завод за збрињавање ментално инвалидне дјеце и омладине“, Пазарић	2	2
8.	ЈУ „Завод за збрињавање ментално инвалидних особа“, Баковићи, Фојница	17	14
9.	ЈУ Дом за дјецу и омладину без родитељског старања „Рада Врањешевих“, Бања Лука	3	4
10.	„Дјечије село мира“, Турија	1	0
11.	Дом за старија лица „Видово врело“	2	5
12.	Завод за збрињавање ментално инвалидних лица „Дрин“	1	1
13.	УСЗ „ДОМРАД“ – дом за његу старих и немоћних лица, Лакташи	3	5
УКУПНО:		195	206

Табела бр. 6 – Приказ броја корисника малољетних лица смјештених у установе социјалне заштите, закључно са 31.12.2023.;

	НАЗИВ УСТАНОВЕ	Број корисника на дан 31.12.2022.	Број корисника на дан 31.12.2023.
1.	ЈУ Дом за дјецу и омладину без родитељског старања „Рада Врањешевић“, Бања Лука	12	12
2.	„Дјечије село мира“, Турија	1	0
3.	ЈУ „Дом за лица са инвалидитетом“, Приједор	1	1
4.	ЈУ „Дом за лица са инвалидитетом“, Вишеград	0	1
УКУПНО:		14	14

3.1.5. Право на збрињавање у хранитељску породицу

Збрињавање у хранитељску породицу је облик збрињавања корисника у породицу која му обезбјеђује задовољавање основних животних потреба, која брине о личности корисника и помаже му у остваривању његових права и извршавању обавеза. Право на збрињавање у хранитељску породицу имају лица која се налазе у истом или сличном стању потребе за социјалним збрињавањем као и лица која су смјештена у установу социјалне заштите.

Хранитељска породица је породица са једним или више пунољетних лица која се бави услугама збрињавања дјеце или пунољетних лица, за коју је извршена процјена и оспособљавање за хранитељство, која испуњава прописане услове и остварује накнаду за своје пружене услуге.

У хранитељску породицу може се збринути највише троје дјеце, односно двоје дјеце са инвалидитетом, с тим да укупан број дјеце која живе у породици хранитеља, рачунајући и дјецу хранитеља, не може бити већи од петоро. Закон о социјалној заштити предвиђа и могућност, у ситуацијама када је то у интересу дјеце, уколико је ријеч о породици сродника, када се збрињавају браћа и сестре, у хранитељску породицу може бити збринуто више дјеце.

Када су у питању пунољетна лица, у хранитељску породицу могу се збринути највише три лица.

Укупан број хранитељских породица у којима су збринута малољетна и пунољетна лица, закључно са 31.12.2023. године је **54**, од чега, разврстано према статусу пунољетно/малољетно лице и број лица у хранитељској породици:

Табела бр. 7. – Преглед броја хранитељских породица и броја лица збринутих у хранитељским породицама 2023. год.;

Број хранитељских породица УКУПНО	Малољетна лица смјештена у хранитељским породицама			Од тога: са сметњама у развоју	Пунољетна лица смјештена у хранитељским породицама		
	једно	двоје	троје		једно	двоје	троје
54	21	8	1	8	19	3	2

У буџету јединице локалне самоуправе обезбјеђују се у потпуности средства за финансирање права на збрињавање у хранитељску породицу.

Укупан број лица збринутих у хранитељске породице, са даном 31.12.2023. године износио је **72**, од чега је 42 малољетних лица и 30 пунољетних лица. Од претходно наведеног броја, а посматрајући категорије корисника права на збрињавање у хранитељску породицу:

- 8 дјеце са сметњама у развоју
- 50 дјеце/омладине без родитељског старања (34 малољетна лица/16 пунољетних лица)
- 14 одраслих и старих лица

Током 2023. године извршена је обрада и процјена испуњености услова за бављење хранитељством и обука за укупно 10 хранитељских породица.

3.1.6. Право на помоћ и његу у кући

Право на помоћ и његу у кући обезбјеђује се старијем, изнемоглом лицу, тешко обољелом лицу и другом лицу које није у стању да се брине о себи. Помоћ и њега у кући обухвата обављање кућних послова, одржавање личне хигијене, набавку намирница и организовање исхране, као и задовољавање других свакодневних потреба у оквиру дефинисаних послова:

- а) помоћ у организовању и обезбјеђивању исхране као што је припрема или помоћ у припреми obroka, припрема напитака, набавка и достава готових obroka у кући, односно набавка намирница, прање посуђа и друго,
- б) помоћ у одржавању личне хигијене као што је умивање, купање, прање косе, чешљање, бријање, сјечење ноктију, набавка средстава за хигијену,
- в) помоћ у облачењу и свлачењу,
- г) набавка и надгледање узимања лијекова које су прописали квалификовани медицински стручњаци и одвођење на лјкарске прегледе,
- д) обављање кућних послова и одржавање домаћинства као што је поспремање стана, доношење воде, огрева и слично, организовање прања и пеглања рубља, те ангажовање сервисних служби по потреби,
- ђ) задовољавање других потреба корисника као што су шетња, комуникација, посјета пригодним манифестацијама, излети и слично.

Ово право је дио превенције институционалног смјештаја, а регулисано је Законом о социјалној заштити РС. Право на помоћ у кући обезбјеђује се из буџетских средстава уколико лице нема могућности да помоћ и његу у кући обезбједи властитим средствима, и средствима сродника а који имају обавезу издржавања у складу са законом, лицу које није закључило уговор о доживотном издржавању, које није уговором о даровању отуђило имовину и лицу којем укупни приходи по свим основама не прелазе износ од 50% од основице (као основица према Закону о социјалној заштити утврђена је просјечна нето плата у Републици остварена у претходној години).

Закључно са 31.12.2023. године године ово право је користило **75** лица. У буџету јединице локалне самоуправе обезбјеђују се у потпуности средства за финансирање права на помоћ у кући. Право се реализује кроз партнерство са Хуманитарном организацијом „ПАРТНЕР“.

3.1.6. Право на дневно збрињавање

Право на дневно збрињавање обухвата различите врсте организованих дневних услуга и боравка изван властите породице кроз које се обезбјеђују исхрана, њега, чување, брига о здрављу,

васпитању и образовању, психосоцијална рехабилитација, радна окупација и друге услуге. Право на дневно збрињавање има дијете и пунољетно лице које има право на смјештај у установу или збрињавање у хранитељску породицу и друго лице које због својих психосоцијалних тешкоћа и других неповољних животних околности има потребу за овим обликом заштите, у складу са законом. Према закону о социјалној заштити, услуге дневног збрињавања могу вршити установе социјалне заштите, друге породице, засебни центри или дневни боравци који организују и пружају јавне установе, удружења грађана, вјерске заједнице и друга правна лица.

Право на Дневно збрињавање је 31.12.2023. године користило **149** лица у пет дневних центара за лица са инвалидитетом, један за лица са проблемима у менталном здрављу и један за дјецу у ризику.

За лица са проблемима у менталном здрављу, у оквиру Дневног центра, стара се Удружење "ЗАЈЕДНО" (35 корисника). У дневном центру за омладину са комбинованим сметњама ангажовано је удружење "МОЈА ЛУКА" (6 корисника). Помоћ дјечи са аутизмом пружа Удружење за помоћ лицима са аутизмом "ДЈЕЦА СВЈЕТЛОСТИ" (5 корисника); Удружење за помоћ ментално недовољно развијеним лицима УМНРЛ Бањалука, је у дневном центру "ONIX" задужен за подршку одраслим ментално недовољно развијеним лицима (17 корисника). Удружење "Дајте нам шансу ЗВЈЕЗДИЦЕ" пружа услугу дневног збрињавања омладине вишеструко ометене у развоју (17 корисника) и Установа социјалне заштите Центар за специјалистичке социјалне услуге „За мајку и дијете“ пружа услуге за дјецу са сметњама у развоју (3 корисника), док Дневни центар за дјецу у ризику води удружење "Нова генерација" (66 корисника).

3.1.7. Право на једнократну новчану помоћ

Право на једнократну новчану помоћ обезбјеђује се појединцу, члановима породице или породици у цјелини, који се тренутно нађу у стању социјалне потребе због које се нађе у стању социјалне потребе због сиромаштва, претрпљене елементарне непогоде, ратног страдања, избјеглиштва, миграције, репатријације, смрти једног или више чланова породице, дуготрајног лијечења, отпуста из установе или других непредвидивих околности и односи се и на пунољетна и на малољетна лица.

Износ једнократне помоћи у току календарске године не може бити већи од тромјесечног износа новчане помоћи. Изузетно, директор Центра, због посебних околности, може одобрити једнократну новчану помоћ у већем износу од дефинисаног износа, с тим да не смије бити већи од троструког износа новчане помоћи.

Број поднесених захтјева за остваривање права на једнократну новчану помоћ за 2023. годину износио је 4651, а број корисника, уживалаца овог права је **2441**. Законом о социјалној заштити је прописано да се појединац може више пута у току календарске године обратити захтјевом за једнократну новчану помоћ.

3.1.9. Право на личну инвалиднину

Лична инвалиднина је први пут уведена у систему социјалне заштите у јуну 2018. године.

Висина личне инвалиднине стечене остваривањем права на личну инвалиднину обрачунава се у проценту од просјечне плате након опорезивања остварене у Републици у претходној години.

У априлу 2022. године усвојен је Закон о измјенама и допунама Закона о социјалној заштити у којем су дефинисани већи износи за личну инвалиднину, који од 01.05.2022. године износе:

- а) 17% од основице за лице коме је утврђено тјелесно оштећење у висини од 100%,
- б) 14% од основице за лице коме је утврђено тјелесно оштећење у висини од 90%,
- в) 12% од основице за лице коме је утврђено тјелесно оштећење у висини од 80%,
- г) 10% од основице за лице коме је утврђено тјелесно оштећење у висини од 70%.

Средства за накнаду за личну инвалиднину обезбјеђују се из буџета Републике.

Личну инвалиднину не могу остварити лица која остварују примања по основу инвалидитета стеченог у рату (право остварују у систему борачко инвалидске заштите), као и лица која остварују право на смјештај у установу социјалне заштите и право на збрињавање у хранитељску породицу или која су смјештена у другу установу на терет буџетских средстава.

У 2023. години укупан број корисника који су остваривали право на личну инвалиднину је 1367, од чега је 938 пунољетна и 429 малољетна лица.

3.2. ПОРОДИЧНО-ПРАВНА ЗАШТИТА ДЈЕЦЕ И ПОРОДИЦЕ

Породичним законом уређују се породично правни односи између брачних супружника, родитеља и дјеце, усвојоца и усвојеника, стараоца и штићеника и односи између сродника у брачној, ванбрачној или усвојеничкој породици, те поступци надлежних органа у вези са породичним односима и старатељством.

Послови из области Породичног закона су: брак и престанак брака, односи родитеља и дјеце, старатељство, усвојење, издржавање. Породична заштита у Центру реализује се на више начина: кроз рад органа старатељства, пружањем различитих услуга члановима или породици у цјелини у задовољавању различитих потреба и развојем посебних програма за рјешавање специфичних проблема. Остваривање улоге органа старатељства Центар реализује вођењем поступака и предузимањем расположивих мјера у складу са Породичним законом и другим законима. Због сложености, комплексности и дуготрајности проблема, послови породичне заштите захтјевају тимски рад, те посебну обученост и вјештине стручног особља које се бави овом проблематиком.

У септембру 2023. године ступио је на снагу нови Породични закон Републике Српске („Службени Гласник Републике Српске“ бр. 17/23) а који садржи значајне измјене у односу на претходни закон а тичу се области односа између родитеља и дјеце, повјере малољетне дјеце након прекида ванбрачне заједнице и усвојења.

Породично правна заштита се у Центру за социјални рад реализује на три локације и то:

- Центар за породицу - услуге из дијела породично правне заштите (Породично савјетовалиште, савјетовалиште за дјецу, савјетовалиште за младе, савјетовалиште за болести зависности, рад са дјецом са сметњама у развоју, психолошко педагошка

подршка и постпепална заштита). Центар за породицу је успостављен крајем децембра 2021. године, на адреси Јосифа Панчића број 8. У оквиру новог пословног простора, створени су услови за обављање индивидуалног и групног савјетодавног рада са дјецом, појединцима и породицама.

- Дневни центар за малољетнике на адреси Булевар војводе Живојина Мишића бр. 29—услуге из дијела породично правне и кривично правне заштите малољетника,
- Услуге породично правне заштите, брака и породице на адреси Гундулићева 31 (старатељство, издржавање, област заштите брака и породице, заштита од насиља у породици).

3.2.1. Провођење поступка мирења брачних партнера и регулисања личног контакта родитеља са којим дијете не живи и дјетета

У оквиру надлежности, центар као орган старатељства, уређује питања из области брака и ванбрачне заједнице, тј. Односе између бивших супружника и вршење родитељског права. У оквиру наведеног, центар рјешава у поступку:

- Мирења брачних партнера
- Повјере малољетне дјеце након прекида ванбрачне заједнице

2023. године у септембру на снагу је ступио нови Породични закон Републике Српске („Службени Гласник Републике Српске“ бр. 17/23), а по којем је поступак повјере малољетне дјеце након прекида ванбрачне заједнице прешао у надлежност Основног суда

Према одредбама Породичног закона Републике Српске чл. 56., прије подношења тужбе или заједничког приједлога за развод брака, брачни супружници који имају малољетну заједничку или усвојену дјецу, или дјецу над којом је продужено родитељско право, обавезни су да пред надлежним органом старатељства покрену поступак мирења.

У току 2023. године пред органом старатељства / центром је обрађено је 282 захтјева за покретање **поступка мирења брачних партнера**.

На рочиштима за покушај мирења центар покуша да измири брачне супружнике, а по потреби препоручује им да се обрате савјетовалиштима или другим установама гдје могу да добију савјетодавну помоћ. Циљ мирења, имајући у виду најбољи интерес дјетета, је настојање да се брачни супружници споразумију о вршењу родитељског права и о издржавању малољетне заједничке или усвојене дјеце, и то тако да постигну споразум о заједничком или самосталном вршењу родитељског права, одржавању личних односа између дјетета и родитеља са којим дијете не живи, супружанском издржавању, подјели заједничке имовине, враћању поклона и свим другим питањима од значаја за брачне супружнике, њихову малољетну заједничку или усвојену дјецу, брачну и породичну заједницу која се гаси. О одржаним рочиштима за покушај мирења центар сачињава записник, који садржи изјаве брачних супружника да ли су с е измирили, односно да мирење није успјело, као и споразум о заједничком или самосталном вршењу родитељског права и о издржавању малољетне дјеце, одржавању личних односа и издржавању, након чега супружници могу поднијети тужбу или заједнички приједлог за развод брака са записником о неуспјелом покушају мирења (у року од шест мјесеци од дана пријема записника).

Од ступања на снагу новог породичног закона, поступак у спору за уређење вршења родитељског права и спору за уређење одржавања личних односа са дјететом покреће се тужбом код надлежног суда, који даље води поступак уређивања одржавања личних односа са дјететом. До ступања на снагу новог породичног закона, надлежност за уређивање личног контакта родитеља и дјетета је била пред органом старатељства, те је у 2023. години, до ступања на снагу Породичног закона Центар за социјални рад Бања Лука провео 143 поступка за **регулisaње начина одржавања личних односа дјеце и родитеља** са којима не живе.

Након окончаног поступка мирeња брачних партнера, уколико супружници не постигну споразум код органа старатељства, након подношења тужбе за развод брака код Основног суда, супружници бивају поново опсервирани од стране стручног тима Центра у оквиру поступка **достављања мишљења суду о повјеравању малољетне дјеце у току поступка развода брака**. У оквиру поменутог поступка, Центар надлежном суду доставља синтетизовано Мишљење о родитељским капацитетима и економско социјалном статусу као и могућностима издржавања малољетне дјеце, а када је у питању 2023. година, суд је у оквиру 30 поступака затражио Мишљење о повјери малољетног дјетета/дјеце.

До ступања на снагу новог породичног закона, центар је провео 40 поступака поступка **повјере малољетне дјеце након прекида ванбрачне заједнице**.

Табела бр. 8 – Приказ броја породица са поремећеним породичним односима 2023. год.;

	Породице са поремећеним односима	2023.
1.	Укупан број осталих породица са поремећеним породичним односима које пролазе евиденцију Центра	930
2.	Број предмета мирeња брачних партнера	282
3.	Број предмета за уређење начина одржавања личних односа са дјецом	143
4.	Повјера дјеце након прекида ванбрачне заједнице	40
УКУПНО:		1395

3.3.2. Центар за породицу

Центар за породицу представља скуп послова из области породично правне заштите, а функционише као издвојена јединица у улици Јосифа Панчића бр. 8.

Услуге Центра за породицу су бесплатне и представљају сет савјетодавних услуга намијењених дјечи, омладини и породици у цјелини.

У оквиру Центра за породицу су доступне сљедеће савјетодавне услуге из дијела породично правне заштите:

- Породично савјетовалиште
- Савјетовалиште за дјецу
- Савјетовалиште за младе
- Савјетовалиште за болести зависности

- Заштита дјеце са сметњама у развоју
- Психолошко педагошка подршка
- Постпенална заштита

У оквиру Центра за породицу, током 2023. Године, спроведено је укупно 286 поступака савјетовања.

Породично савјетовалиште

Породично савјетовалиште је једна од најстаријих услуга центра специјалистичког типа, те датира од 2006. године. Породично савјетовалиште Јавне установе „Центар за социјални рад“ пружа услуге породичног савјетовања и то на релацији партнерских односа, односа родитељ – дијете и других нарушених односа између чланова породице. У породичном савјетовалишту услуге пружају системски породични терапеути, који у основи рада примјењују модел који обухвата рад са појединцем, партнерима или породицом посматрајући породицу као цјелину.

У 2023. години у оквиру породичног савјетовалишта, је реализовано укупно 214 поступака савјетовања. Када су у питању подручја рада у савјетовалишту, највећи удио имају

- Развод, партнерске кризе
- Родитељство и јачање родитељских компетенција
- Рад на развојним проблемима породице (улазак у брак, рођење дјетета, адолесценција, осамостаљивање дјеце..)
- Губитак и туговање

Савјетовалиште за дјецу и младе

У оквиру услуге савјетовалиште за дјецу и младе проведен је 71 поступак савјетовања са дјецом и младима, као и рад са родитељима на подизању родитељских капацитета. У оквиру услуге савјетовања се примјеном терапијских метода у раду са дјецом и родитељима настоји превентивно дјеловати на појаву поремећаја у понашању.

Савјетовалиште за болесни зависници - савјетодавним радом настоји се усмјерити на развојне капацитете зависника. Спроводи се психоедукација и развој социјалних вјештина као и остваривање личних права корисника (ЈНП, ТЊП и новчана помоћ). Током 2023. године, у оквиру савјетодавног рада са зависницима и њиховим породицама, реализоване су активности са укупно 65 зависника о алкохолу и 10 зависника о психоактивним супстанцама.

Психолошко педагошка подршка- У оквиру послова ради се са малољетним лицима који имају сметње у социјалном функционисању по основу различитих узрока, као и послови везано за заштиту дјеце из породица са поремећеним породичним односима као и са дјецом са поремећајима у друштвеном понашању и учествује се у сређивању тих односа. Посебан акценат ставља се и на сарадњу са стручним службама школе, као важним актерима заједнице. У оквиру социјалних дијагностика предмети се покрећу најчешће по пријави од стране школа, у случајевима кад се јави потреба за увид у породичне прилике, што стручна служба школе није у могућности сама урадити. Изласком стручних радника Центра на терен у породице, социјалном дијагностиком увиђа се стварно стање социјалних прилика и потреба, али и разлози јављања проблема. Након

дијагностике, за свако дијете индивидуално се прави план дјеловања у сврху његовог најбољег интереса. Дешава се да и родитељи сами поднесу захтјев за помоћ, кад не могу да се носе са проблемима у родитељству. Након дијагностике и индивидуалног плана ради се прво информативни разговор са дјететом и породицом, а даље по потреби послови из надлежности ППП. Током 2023. године, реализовано је 70 поступака психолошко педагошке подршке и 25 социјалних дијагностика,

2023.године у оквиру Психолошко-педагошке подршке отворена су 32 предмета за заштиту од вршњачког насиља, чиме се биљежи повећање броја случајева вршњачког насиља, а када је у питању старосна структура као и у 2022. години, доминира број ученика узрасне доби из разредне наставе у односу на ученике из предметну наставу и средње школе. Заштита дјеце од случајева вршњачког насиља уређена је Протоколом о поступању у случајевима вршњачког насиља међу дјецом и младима у образовном систему Републике Српске.

Након запримања дојаве о вршњачком насиљу, најчешће је потребно предузимање одређених мјера породично правне заштите (појачан надзор органа старатељства, савјетодавно терапијски рад, укључивање здравственог сектора, координација услуга на локалном нивоу и сл).

Посијенална заштита

Према Закону о социјалној заштити РС и Закону о извршењу кривичних санкција РС, један дио послова органа старатељства се односи на заштиту осуђених лица и њихових породица, за вријеме и након издржавања казне у оквиру ових послова пружа се помоћ и подршка за вријеме њиховог борава у затвору, путем припреме и достављања социјално-анамнестичких података казнено-поправним установама, а у сврху планирања третмана и стицања права на унутар и ванзаводске погодности.

У надлежности органа старатељства спада утврђивање оправданости разлога за прекид и одлагање затворске казне, након чега се на тражење судова, доставља извјештај. Центар је укључен и утврђивање постојања ванбрачних заједница са осуђеним лицем путем провођења поступка социјалне дијагностике, а поступак се обавља у сврху кориштења унутарзаводских погодности, тј. обављања посјета. Наконведеног поступка социјалне дијагностике, Центар припрема извјештај, а на основу тог извјештаја се подносиоцу захтјева одобрава право на посјете са и без надзора.

Рад са осуђеним лицем и његовом породицом се односи на пружање заштите за вријеме трајања условног отпуста и након издржавања казне. Према утврђеним потребама корисника, она се углавном састоји од психо-социјалне и материјалне подршке.

У 2023. години у сарадњи са канцеларијом Вијећа Европе у Сарајеву, Центар је учествовао у активностима припреме за рад са насилним екстремистима који издржавају казну у затворима у БИХ у оквиру активности Вијећа Европе у Босни и Херцеговини „Подршка осигурању одрживих рјешења у погледу управљања рехабилитацијом насилних екстремних затвореника у Босни и Херцеговини“. У активностима су учествовали представници казнено поправних установа/затвора као и центри за социјални рад са више локација у Босни и Херцеговини. Важност и улога центара у наведеним активностима се огледа у припремама информација које су потребне центру за провођење постпеналне заштите након издржавања казне затвора лицима која су осуђивана због насилног

екстремизма, као и у провођењу адекватних третмана током издржавања казне затвора, те рада са породицама и евентуалних збрињавања породица осуђеника насилних екстремиста, регулисања основних права и личних статуса чланова породице.

Табела бр. 9: Приказ рада са осуђеним лицима током 2023. године;

ПРЕДМЕТИ	2023.
Социјална дијагностика за потребе планирања третмана, прекида издржавања казне и одлагање извршења затворске казне	32
Постпенална заштита	79
Утврђивање постојања ванбрачне заједнице са осуђеним лицем	9
Једнократне новчане помоћи	16
УКУПНО:	132

3.3.3. Послови за дјецу чији је развој ометен породичним приликама

У оквиру послова за рад са дјецом чији је развој ометен породичним приликама ради се на превенцији случајева занемаривања / злостављања, предузимају радње по пријави занемаривања / злостављања или трговине људима, усмјерено се ради са родитељима у погледу надзора над вршењем родитељског права, као и послови збрињавања дјеце у хранитељске породице, смјештаја у установе социјалне заштите и прихватилиште. Такође, на овим пословима се обавља процјена породица за бављење хранитељством, као и учешће у активностима припреме за поступак усвојења.

У оквиру послова за дјецу угрожену породичним приликама, центар врши улогу заштите следећих категорија малољетних корисника, и то дјеце:

- Која немају родитеље, која су напуштена од родитеља, чији родитељи нису у могућности да им пруже потпуно старање зато што су ограничени у вршењу родитељског права или су лишени тог права
- Чији родитељи због болести или смрти једног родитеља, несређених породичних односа, материјалних или других разлога нису у могућности да му обезбиједе услове за правилно васпитање, физички и психички развој
- Којој се наноси физичка, психичка или сексуална патња или емоционална бол, као и пријетња таквим дјелима, или занемаривање, небрига и незадовољавање основних животних потреба, што га озбиљно спутава да ужива у својим правима и слободама
- Дијете које је врбовано, превезено, скривено, насилно транспортовано или прихваћено пријетњом или употребом силе, обмањивањем, отмицом или другим облицима принуде или преваре, злоупотребом положаја или примања новца, а које је наведено на пристанак сопственог експлоатисања
- Које је под ризиком, које се бави скитњом, просјачењем или сличним понашањем нарушава општеприваћена правила понашања и важеће законске норме
- Које се нађе у стању социјалне потребе због разних околности (сиромаштво, дуготрајно лијечење, или друге непредвиђене околности)

Према Закону о социјалној заштити РС, дјететом без родитељског старања сматра се дијете које нема живе родитеље, чији родитељи су непознати или нестали, као и дијете чији родитељи из било којих разлога, привремено или трајно, не извршавају своја родитељска права и дужности.

Према Породичном закону, орган старатељства је дужан да предузима потребне мјере заштите личних и имовинских права и интереса дјетета. Ако то интереси дјетета захтијевају, орган старатељства пружа помоћ родитељима у сређивању њихових социјалних, материјалних и личних прилика и односа. Као мјере заштите личних и имовинских права и интереса дјетета дефинисани су упозорење, надзор над вршењем родитељског права, појачан надзор над вршењем родитељског права, издвајање дјетета из породице и заштита имовинских права и интереса дјетета.

У оквиру збрињавања дјеце, предност се даје испитивању могућности збрињавања дјеце у оквиру сродничке породице, међутим, уколико исте немају ресурсе, дјеца се збрињавају у хранитељске породице, а у недостатку хранитељских породица збрињавају се у установе социјалне заштите.

Орган старатељства, по процјени и потреби, доноси рјешење о Мјери надзора над вршењем родитељског права и појачаног надзора над вршењем родитељског права и дужности. Надлежним институцијама подноси приједлоге за кривичне пријаве против родитеља, услијед грубог занемаривања и/или злостављања дјеце, те подноси приједлоге за одузимање родитељског права.

Процјена о томе да ли дијете треба остати у породици или га је потребно изузети је једна од најсложенијих процјена које стручни радници у центру морају донијети. Предуго задржавање дјетета у окружењу које је за њега штетно оставља неизбрисиве последице. Донијети одлуку да дијете остаје у породици гдје постоје одређени ризици и поремећаји значи да морамо преузети одговорност за пружање ефикасне помоћи-доступност услуга.

Центри за социјални рад у Републици Српској у оквиру рада са дјецом која су жртве занемаривања или злостављања, или су у ризику да то постану, поступају у складу са одредбама Породичног закона Републике Српске („Службени Гласник Републике Српске“ бр. 17/23) у дијелу који уређује вршење родитељског права и дужности, надзора органа старатељства, одузимање родитељског права и дужности, као и подзаконског акта Протокол о поступању у случају насиља, злостављања или занемаривања дјеце („Службени Гласник Републике Српске“ бр. 82/13) који уређује обавезе поступања надлежних установа у оквиру предузимања мјера заштите права дјетета. Центри за социјални рад у Републици Српској су према, Протоколу о поступању, обавезни да унапређују бригу о дјечи предузимањем превентивних активности, али и њиховом ефикасном и квалитетном заштитом уколико је до насиља већ дошло.

На овим пословима врши се процјена степена угрожености дјетета, те се у складу с тим индивидуално планирају кораци које је потребно предузети у циљу обезбјеђивања сигурног и квалитетнијег живота дјетета у породици. Након што се исцрпе све планиране мјере у циљу унапређења квалитета живота дјетета у породици и подизања родитељских капацитета кроз савјетодавни рад и провођење мјере појачаног надзора над вршењем родитељских права и дужности, установи да нису направљени помаи, или су они минимални, процјењује се потреба за евентуалним изузимањем дјеце из биолошке породице, како би се дјечи омогућио правилан психо-физички развој. Уколико се дјеца изузму из биолошке породице и збрину у хранитељску

породицу или привремено смјесте у установу социјалне заштите, стручни радници континуирано прате животно функционисање дјеце у свим аспектима како одржавања веза и односа са примарном породицом, тако и задовољавању њихових потреба, права и интереса. Уколико је дијете било значајно угрожено, злостављано, животно угрожено, покреће се поступак за одузимање родитељског права пред Основним судом. У 2023. години Основном суду је поднесен један захтјев за одузимање родитељског права.

Табела бр. 10 – Приказ броја зајримљених предмета на пословима за дјецу угрожену породичним приликама, 2023. год.;

	Предмети	2023.година
1	Провођење мјере појачаног надзора над вршењем родитељског права и дужности	10
2	Психолошка процјена	66
3	Социјална дијагностика	157
4	Увид у службену документацију	18
5	Занемаривање малољетног дјетета	22
6	Злостављање малољетног дјетета	5
7	Изузимање малољетног дјетета из породице	5
8	Хранитељство (захтјев и процјена потенцијалних хранитеља)	12
9	Сагласност за одлазак у породицу поријекла/путовање/лијечење и остале сагл.	105
10	Једнократна новчана помоћ	20
11	Збрињавање у хранитељску породицу	7
12	Смјештај у установу социјалне заштите/прихвалиште	22
13	Одузимање родитељског права-приједлог	1
14	Покретање кривичне пријаве у случају занемаривања или злостављања дјетета	2
УКУПНО:		452

У односу на 2022. годину, број предмета у 2023. години је већи за 71 предмет, односно за 21%.

Када су у питању нови предмети пријаве занемаривања или злостављања дјеце у 2023. години, исти се могу представити у наредној табели, према старосном узрасту:

Табела бр. 10-а – Приказ броја зајримљених предмета пријаве занемаривања или злостављања на пословима за дјецу угрожену породичним приликама, 2023.год.;

р/бр	Дјеца узраст	Број дјеце
1.	0-4 година старости	41
2.	5-9 година старости	55
3.	10-14 година старости	70
4.	15-18 година старости	38
УКУПНО:		204

Унутар облика насиља над дјецом, најизраженије је занемаривање и немарно поступање, као и физично насиље. У доби 0-4 године, највећи број пријава се односи на физично насиље над

дјететом и занемаривање и немарно поступање. У доби од 5-9 највећи број пријава се односи на занемаривање и немарно поступање, а у доби 10-14 и 15-18 највећи број пријава се односи на занемаривање и немарно поступање, као и емоционално злостављање насиље почињено кориштењем информационих технологија и сексуално злостављање.

У оквиру унутрашње организације ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука је дефинисан Тим за заштиту жртава трговине људима, који броји пет чланова различитих стручних профила, те је већ унутар саме организације обезбијеђен мултидисциплинарни приступ у пружању подршке жртвама и потенцијалним жртвама трговине људима. У оквиру Тима установе свакодневно се размјењују информације везане за поступања у актуелним предметима. На нивоу Републике у току је израда нацрта протокола за заштиту жртава трговине људима, гдје ће бити поближе дефинисане надлежности и одговорности свих институција који би били релевантни за пружање подршке жртвама. Тим тренутно функционише на начин да по процјени укључује све релевантне институције за рјешавање актуелног проблема.

3.3.4 . Усвојење

Усвојење је посебан облик породичноправне заштите дјетета без родитеља или без одговарајућег родитељског старања којим се, на основу одлуке органа старатељства заснива родитељски, односно сроднички статус. Усвојење може бити потпуно и непотпуно. Усвојити се може дијете које нема живе родитеље, чији родитељи нису познати или је непознато њихово бораиште најмање годину дана, а у том периоду се не брину за дијете и дијете чији су родитељи пред надлежним органом старатељства пристали да њихово дијете буде усвојено.

Најзначајнија измјена у оквиру Породичног закона а које се односи на усвојење, је промјена добне границе која је дефинисана за потпуно усвојење. Наиме, потпуно се може усвојити дијете до навршених десет година живота (док је ранијим Породичним законом горња старосна доб за потпуно усвојење била пет година живота усвојеника).

Током 2023. године су реализована два (2) потпуна усвојења пред ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука. У току године, реализоване су обраде за потребе других центара за социјални рад, као и обраде потенцијалних усвојитеља за захтјеве пристигле током 2023. године.

Табела бр. 11– Послови везани за усвојење, 2023 год;

Р/Б	УСВОЈЕЊА	2023. год
1.	Број захтјева за усвојење дјетета	28
2.	Број заснованих потпуних усвојења	2
3.	Број заснованих непотпуних усвојења	0
4.	Стручне обраде потенцијалних усвојитеља по захтјеву других Центара	5
5.	Укупан број заснованих усвојења са међународним елементом	0

3.3.5. Дјеца и омладина са сметњама у развоју

Послови за дјецу са сметњама у развоју обухватају активности које се односе на дјецу и омладину која су због проблема у психо-физичком развоју прошла процјену од стране Првостепене стручне

комисије за процјену потреба и усмјеравање дјеце и омладине са сметњама у развоју. На основу процјене Првостепене стручне Комисије, стручни радник прави индивидуални план за свако дијете и осигурава да дијете буде максимално укључено у активности свакодневног живота не само у систему социјалне заштите, већ и у систему образовања и здравствене заштите.

Табела бр. 12– Послови везани за рад са дјецом са сметњама у развоју, 2023. год ;

	ДЈЕЦА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ	2023. год
2.	Број лица са оштећењима вида	8
3.	Број лица са оштећењима слуха	30
4.	Број лица са оштећењем у говорно -гласовној комуникацији	17
5.	Број лица са тјелесним оштећењима	175
6.	Број лица са оштећењем интелектуалног функционисања	91
7.	Број лица са аутизмом, перзавивним развојним поремећајима и другим психичким поремећајима и обољењима	157
8.	Број лица са вишеструким сметњама	134
9.	Број дјеце која су приступила процјени Комисије у 2023.години	350
10.	Број дјеце са сметњама у развоју која остварују право на личну инвалиднину	429

У оквиру рада Првостепене стручне Комисије за процјену потреба и усмјеравање дјеце и омладине са сметњама у развоју, у току 2023. године процјени је приступило 350 дјеце од тога је за:

-255 дјеце обављена процјена потреба и усмјеравање дјеце и омладине са сметњама у развоју,

-82 дјеце процјена тјелесног оштећења

-13 дјеце обављена процјена утврђивања потребе за посебном његом коју пружа родитељ/његоваатељ.

Првостепена стручна Комисија за процјену потреба и усмјеравање дјеце и омладине са сметњама у развоју засједала је 33 пута у 2023. години. Процјени потреба и усмјеравању приступило је 255 дјеце. Анализа полне структуре показала је да је на Комисији било 165 дјечака и 90 дјевојчица.

Комисија је у 2023. години процијенила да 219 дјеце имају потребу за помоћи и његом другог лица. Оцијењено је да 110 дјеце потпуно зависно од помоћи и њега другог лица, дјелимично зависно 109 дјеце. За 36 дјеце је утврђено да не постоји потреба за помоћи и његом другог лица, а за 1 дијете да је млађе од три године и по том основу још нема право на помоћ и њега другог лица што је дефинисано Законом о социјалној заштити ("Службени гласник Републике Српске", број 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 и 36/22).

Првостепена стручна комисија за процјену потреба и усмјеравање дјеце и омладине са сметњама у развоју за утврђивање висине тјелесног оштећења засиједала је 27 пута, те је обављено 82 процјена. Процјени комисије приступило је 30 дјевојчица и 52 дјечака. Од наведеног износа за 26 дјеце је процијењено тјелесно оштећење у износу од 70%, за 7 дјеце је процијењено тјелесно оштећење у износу од 80%, за 20 дјеце је процијењено тјелесно оштећење 90% док је за 24 дјеце процијењено тјелесно оштећење од 100% . За троје дјеце није било могуће утврдити проценат тјелесног оштећења у складу са Правилником, а за једно дијете је утврђен проценат

тјелесног оштећења нижи од 50 %.

Првостепена стручна комисија за процјену потреба и усмјеравање дјеце и омладине са сметњама у развоју у поступку утврђивања потребе за посебном његом засиједала је 11 пута. Налаз и мишљење о потреби за посебном његом издат је за 13 дјеце (9 дјечака и 4 дјевојчице). Од наведеног износа за 5 дјеце процјењено да немају основ за посебну његу коју пружа родитељ-његоватељ или његоватељ, док је за 8 дјеце утврђена потреба за посебном његом.

Када је у питању разврставање дјеце и омладине са сметњама у психичком и физичком развоју у 2023. години, у табели која слиједи дат је преглед броја дјеце која су приступила разврставању према полу, узрасту и врстама сметњи:

Табела 12-а: Разврставање дјеце и омладине 2023. године;

Врста сметњи	Укупно разврставањ е дјеце	0-6	7-14	15-16	17-18
Оштећење вида	4	1	1	1	1
Оштећење слуха	14	4	7	3	0
Оштећење у говорно гласовној комуникацији	14	5	8	1	0
Тјелесно оштећење и хронична обољења	97	28	50	14	5
Интелектуално оштећење	53	4	35	11	3
Психички поремећаји и обољења	36	14	16	3	3
Вишеструке сметње	0	0	0	0	0
аутизам	37	5	18	9	5

3.3.6. Евиденција о издржавању

ЈУ "Центар за социјални рад" Бања Лука, води Евиденцију о издржавању дјеце у складу са Упутством о вођењу евиденције о издржавању дјеце. Слиједом наведеног, у протеклој години у периоду од 01.01.2023. године до 31.12.2023. године је евидентирано 174 родитеља који су дужни да плаћају издржавање за млт. дјецу. Према евиденцији којом располаже Центар за социјални рад Бања Лука, укупан број обвезника издржавања за 2023. годину је 174 односно судским пресудама је одређена обавеза издржавања за 16 мајки и 153 оца. Укупан број дјеце обухваћен овом евиденцијом износи 265.

ЈУ "Центар за социјални рад" Бања Лука учествује и у свим поступцима пред Основним судом у Бањој Луци а који су у вези са издржавањем млт. дјеце.

3.3.7 Заштита од насиља у породици

Правни основ за поступање у случајевима породичног насиља је **Закон о заштити од насиља у породици** (Службени гласник Републике Српске“, број 102/12, 108/13, 82/15 и 84/19). Најзначајније измјене поменутог Закона из септембра 2019. године, а које се примјењују од 01.05.2020. године, односе се на дефинисање насиља у породици или породичној заједници које се више не третира као прекршај већ као кривично дјело, проширене су радње заштите које предузимају субјекти заштите, а у вези су са непридржавањем одлука надлежног органа којом је утврђен лични контакт дјете са родитељима и задржавање путне исправе или неког другог документа члана породице или породичне заједнице, те је посебно дат акценат на изрицање хитних мјера заштите и заштитних мјера жртве од насиља у породици.

Реализација активности Центра (подршка жртвама породичног насиља, рад са насилницима, имплементација превентивних програма), уређена је сљедећим законским и подзаконским актима:

- Законом о заштити од насиља у породици (Службени гласник Републике Српске“, број 102/12, 108/13, 82/15 и 84/19);
- Протоколом о поступању у случају насиља, злостављања или занемаривања дјете (на нивоу Републике Српске);
- Правилником о начину спровођења заштитне мјере – обавезан психосоцијални третман („Службени Гласник Републике Српске“ бр. 111/14);
- Правилником о начину спровођења заштитне мјере обавезног лијечења зависности од алкохола и опојних дрога („Службени Гласник Републике Српске“ број 97/06).

Како је и предвиђено Законом о заштити од насиља у породици, 2022.године, на нивоу Републике, потписан је општи Протокол о поступању у случајевима насиља у породици у Републици Српској („Службени Гласник Републике Српске“ бр. 14/22), а потписници протокола су Министарство породице омладине и спорта, Министарство унутрашњих послова, Министарство правде, Министарство здравља и социјалне заштите, Министарство просвјете и културе и Министарство управе и локалне самоуправе. Како је општим протоколом предвиђен координисан, ефикасан и свеобухватан рад потписника Протокола и прописани општи стандарди у поступању, тако су створени услови за потписивање протокола о поступању и сарадњи субјеката надлежних за заштиту жртава насиља у породици и родно заснованог насиља на подручју Града Бања Лука. Текст протокола је усаглашен, а његово потписивање на нивоу Града Бања Лука је уприличено у марту 2023. године.⁸

Рјешењем Градоначелника бр. 12-Г-2367/20 од 13.07.2020. године, на нивоу Града Бања Лука, формирано је Координационо тијело за успостављање сарадње између субјеката заштите у случајевима насиља у породици, а у складу са чл. 11.став 3 Закона о заштити од насиља у породици. Представник ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука је члан наведене комисије, која на нивоу локалне заједнице има велику улогу и одговорност у прикупљању, анализирању података о насиљу у породици, као и предлагању мјера унапређења поступања субјеката заштите од насиља у породици. Комисија се састаје најмање један пут годишње.

⁸ Потписници Протокола на нивоу Града Бања Лука су: Град Бања Лука, ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, Основни суд Бања Лука, Окружно јавно тужилаштво Бања Лука, ЈЗУ „Дом здравља“ Бања Лука, Центар за уружање бесилајне правне помоћи, Актив директора основних школа, Актив директора средњих школа и Фондација „Удружене жене“;

На пословима заштите од насиља у породици ангажована су 3 стручна радника и то дипл.психолог и два дипл.социјална радника. У складу са Законом о социјалној заштити, обезбијеђена је приправност стручних радника центра у случају пријаве насиља у породици а ван радног времена., у оквиру Тима за приправност (Мобилни тим).

Током 2023. године, запримљено је укупно 180 пријава насиља у породици.

Табела бр. 13– Подаци из евиденције и извјештаја о насиљу у породици за 2022.годину;

	Врста услуга – права	2023
1.	Пријаве насиља у породици – укупно предмета	180
	Пријаву доставила – жртва	3
	Пријаву доставила – васпитно образовна установа	1
	Пријаву доставила – полицијска управа	158
	Пријаву доставила – Окружно јавно тужилаштво Бања Лука	4
	Пријаву доставила – остали	11
	Пријаву доставила – здравствена установа	3
2.	Учешће представника Центра на интервенцији са полицијом	31
3.	Пол жртве	м/43 ж/147
4.	Трајање насиља у породици:	
	Више од годину дана	66
	До годину дана	24
	Једнократно – први пут	90
5.	Насиље испољено директно према дјечи која су била присутна приликом чина насиља у породици	6
6.	Дјеца су била присутна приликом чина насиља у породици над чланом породичног домаћинства (дјеца свједоци)	68
7.	Жртва насиља је лице са инвалидитетом	5
8.	Жртва насиља је лице преко 65 година	17

Када је у питању однос учинилац жртва, у 2023. години је највећи број жртава насиља био у односу према учиниоцу у оквиру улоге брачног супружника, бившег супружника, ванбрачних партнера и бивших ванбрачних партнера.

Заштиту, помоћ и подршку жртвама насиља у породици дужни су пружити припадници Министарства унутрашњих послова, тужилаштво, центри за социјални рад, односно службе социјалне заштите, здравствене и образовне установе и надлежни суд.

Задатак Центра за социјални рад као и свих осталих субјеката заштите је заштита жртава насиља у породици, пружање заштите, подршке и помоћи жртвама насиља у породици и спречавање понављања насиља без обзира на то да ли је против учиниоца покренут кривични или прекршајни поступак.

Према облицима насиља у породици, у 2023. години евидентирани су слиједећи облици насиља у породици:

Табела 13-а: Преглед по облицима почињеног насиља у породици 2023. година;

Облици насиља у породици	Број
	жртава
Угрожавање спокојства	23
Психичко насиље	47
Физичко насиље	110
Сексуално насиље	0
Економско насиље	0
УКУПНО:	180

3.3.7.1. Тим за приправност Јавне установе "Центар за социјални рад" Бања Лука

Јавној установи „Центар за социјални рад“ Бања Лука (у даљем тексту: Центар) повјерени послови из области социјалне, породичне и дјечије заштите, те највећи дио мјера и услуга стручни радници пружају у оквиру осмосатног радног времена. Због природе посла који стручни радници обављају, Центар је обавезан да организује рад на начин како нити један становник Града Бања Лука или особа која се нађе у стању социјалне потребе са подручја друге локалне заједнице не буде ускраћена за адекватну и квалитетну услугу из социјалне, породичне и дјечије заштите. На тај начин данас функционише Тим за приправност, а који је првобитно основан 2007. године под називом „Тим за помоћ и подршку жртвама породичног насиља“, а у сврху доступности жртвама насиља у породици и након завршеног радног времена, тачније од 15.00 до 07.00 часова наредног дана, а викедом у трајању од 24 часа непрекидно. Почев од тог периода, потврдила се потреба за 24-часовном подршком жртвама насиља у породици као и осталим рањивим групама и то у оквиру збрињавања бескућника, дјеце затечене у скитњи, заштите малољетника у кривичном поступку, хитних збрињавања дјеце и одраслих лица у установе социјалне заштите или прихватне станице-прихватишта, као и других лица која су у потреби за хитним интервенцијама или збрињавањима.

Законом о социјалној заштити Републике Српске (Службени гласник Републике Српске бр. 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 и 36/22) у члану 106. наводи се да „Приправност запослених у Центру је посебан облик рада ван радног времена код којег запослени мора бити стално доступан да би извршио неодложну интервенцију“. У том смислу, радник који обавља послове приправности, односно радник који је приправан мора бити стално доступан како би извршио неодложну и хитну интервенцију на терену, најчешће на позив припадника Полицијске управе Бања Лука, Службе хитне медицинске помоћи, представника Универзитетског клиничког центра Републике Српске или по налогу Стручног тима ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука. Приправност траје 16 часова дневно радним даном и то почев од 15.00 до 07.00 часова наредног радног дана, а суботом, недјељом и у дане празника 24 часа непрекидно.

Приправност (која није искључиво везана за установе социјалне заштите) се спомиње и у члану 56. став 2. Закона о раду (Службени гласник Републике Српске бр. 1/16, 66/18, 91/21 и 119/21) у којем је наведено да „Радним временом не сматра се вријеме у којем је радник приправан да се одазове позиву послодавца за обављање послова ако се покаже таква потреба, при чему се радник не налази на мјесту на којем се његови послови обављају нити на другом мјесту које је одредио послодавац.“

Тим за приправност чине стручни радници који сходно члану 91. став 2. Закона о социјалној заштити имају статус стручног радника. Чланови Тима за приправност су стручни радници са дугогодишњим искуством у области социјалне заштите са положеним стручним испитом у области социјалне заштите.

У наредној табели је приказан број интервенција које су пружили радници ангажовани у Тиму за приправност:

Табела 13-б: Преглед хитних интервенција Тима за приправност у 2023. години;

ТИМ ЗА ПРИПРАВНОСТ			
Редни број	Врста интервенције	Број интервенција 2022.година 2023.година	Број интервенција 2023. година
1.	Насиље у породици	48	72
2.	Смјештај у Сигурну кућу за жртве насиља	5	6
3.	Смјештај одраслих и старих лица у Прихватну станицу	8	5
4.	Смјештај лица у Клинику за психијатрију	18	9
5.	Опсервација контаката	82	96
6.	Смјештај у Прихватиште за дјецу и омладину	5	13
7.	Изузимање дјеце (збрињавање код сродника)	9	3
8.	Праћење мјере ПНОР-а	4	6
9.	Асистенција (изузимање личних ствари жртве насиља у породици)	7	5
10.	Присуствовање узимању изјава	7	12
11.	Вршњачко насиље	-	14
12.	Активности у вези са заштитом малољетника затеченим у ноћним клубовима – полицијске рације	-	3
13.	Социјална дијагностика	-	12
14.	Смјештај у Прихватну станицу за дјецу и омладину	4	0
УКУПНО		197	256

3.3.8. Малољетници у сукобу са законом

Правни основ за поступање Центра за социјални рад су: Закон о заштити и поступању са дјецом и малољетницима у кривичном поступку са три пратећа правилника, Закон о прекршају, Закон о јавном реду и миру, Закон о социјалној заштити и поједине одредбе како Закона о кривичном поступку, тако и Кривичног закона. Убрзо након што малољетник буде осумњичен за чињење кривичног дјела или прекршаја, укључују се стручни радници Центра за социјални рад на начин да присуствују саслушању у просторијама полицијских станица или Окружног јавног тужилаштва, са примарним задатком да се заштити и поштује најбољи интерес дјетета. Интензивније учешће органа старатељства почиње покретањем поступка социјалне дијагностике који резултира извјештајем према Полицијској станици, Тужилаштву или Суду, а наставља се кроз присуствовање и

активно учествовање у судском поступку, уколико је покренут, те примјену васпитних препорука, провођење васпитних мјера и осталих расположивих облика заштите.

Табела бр. 14– *Старосна доб малољетних починиоца кривичних дјела у 2023. години*

Старосна доб	2023.год
14 година	2
15 година	5
16 година	6
17 година	4
18 година	2
УКУПНО:	19

Када су у питању малољетни починиоци кривичних дјела, њихова заступљеност, разврстана по доби, је уједначена, без значајних разлика. Најмањи број је, као и претходних година, старости 14 и 18 година. Од укупног броја, 2 су дјевојчице и 17 дјечака, од којих су 2 рецидивирали.

Табела бр. 15: *Структура почињених кривичних дјела у 2023. години*

Врста кривичног дјела	2023.год
Крађа	3
Тешка крађа	1
Угрожавање јавног саобраћаја	0
Тјелесна повреда	4
Искориштавање дјецe и малољетника за порнографију	0
Разбојништво	1
Неовлаштена производња и промет опојних дрога	0
Полно насиље над дјететом	0
Тешка тјелесна повреда	1
Оштећење и одузимање туђе ствари	4
Одузимање моторног возила	0
Уцјена	0
Насилничко понашање	1
Лажно пријављивање кривичног дјела	0
Злостављање, мучење и друго нељудско и понижавајуће поступање	0
Производња и промет оружја и експлозивних направа	0
Неовлаштени приступ компјутеру и компјутерској мрежи	0
Угрожавање сигурности	0
Обљуба са дјететом млађим од 15 година	0
Неовлаштено фотографисање	0

Противправно лишење слободе	0
Учествовање у тучи	0
Утаја	
Насиље у породици	0
Јавно изазивање и подстицање насиља и мржње	0
Превара	1
Полно узнемиравање	1
Повреда приватности дјетета	1
Нарушавање неповредивости стана	3
Недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја	1
Протузаконито улажење , кретање и боравак у Републици Хрватској, другој држави чланици Еуропске уније или потписници Шенгенског споразума	1
УКУПНО:	23

У односу на претходну годину, број малољетних починилаца и извршених кривичних дјела је уједначен. Укупни тренд, а и феноменолошка слика криминалитета младих се, у задњих неколико година, битно не мијења. Назаступљенија су кривична дјела имовинског карактера, својствена малољетницима, те „лакша“ дјела против живота и тијела. Чињена су углавном појединачно или у малим групама (до 3), без тенденције ка рецидиву. Број дјевојчица затечених у извршењу кривичних дјела је и даље врло мали.

Табела бр. 16: *Сврхукијауа почињених прекршаја у 2023. години*

Врста прекршаја	2023.год
Посједовање опојних дрога	3
Конзумирање алкохола	0
Дјела из области безбједности саобраћаја	14
Туча и физички напад	1
Држање опасне животиње без надзора	0
Дрско понашање	0
Кориштење неважећег ИД-а	0
Оштећење туђе ствари	0
Посједовање хладног оружја	0
Ремећење јавног реда и мира	6
Ометање полицијских службеника у вршењу јавних овлаштења	0
УКУПНО	24

Успоређујући са подацима из 2022.године, у 2023. је мањи укупни број прекршаја учињених од стране малољетника. Нарочито опадајући тренд откривених прекршаја се односи на „посједовање опојних дрога“. Број осталих врста прекршаја је уједначен са претходним годинама.

Табела бр. 17: *Исход рјешавања предмета у 2023. години (кривична дјела и прекршаји);*

Исход рјешавања предмета	2023. год
Примјена начела опортунитета	2
Изречена мјера „полицијско упозорење“	16

Изречене васпитне препоруке /васпитне мјере	15
Покренути припремни и прекршајни поступци	12
УКУПНО:	45

Подаци представљени у табели указују на смањен број обустављених поступака према малољетницима, у односу на њихов број из 2022.године. Важно за напоменути је да у протеклој години, Окружно јавно тужилаштво није покренуло нити један припремни поступак, а назначени податак у табели се односи на покренуте прекршајне поступке. У односу на 2022.год., у броју малољетних учиниоца прекршаја нема битног одступања.

Дневни центар за малољетнике

Дневни центар за малољетнике је саставни дио Послова за дјецу са друштвено неприхватљивим понашањем (Одјељење за породично правну заштиту дјеце и породице), који своје дјеловање заснива првенствено у складу са Законом о социјалној заштити („Службени гласник РС“ бр. 37/12) и Законом о заштити и поступању са дјецом и малољетницима у кривичном поступку („Службени гласник РС“, бр. 13/10 и 61/13). Као такав, први је успостављени Дневни центар за малољетнике у Републици Српској.

Просторије Дневног центра (даље у тексту ДЦ) су у Ул. Булевар Живојина Мишића бр. 27, површине око 115,04 m². Првенствено је намијењен за рад са починиоцима кривичних дјела или прекршаја, малољетницима од 14 до 18 година старости, млађим пунољетним лицима од 18 до 21 године старости, као и дјеци чија су одступајућа понашања дуготрајна и не могу се санирати уобичајеним педагошким методама. У рад са свим наведеним категоријама су укључени и родитељи.

Табела бр. 18: Мјере и препоруке извођене у оквиру ДЦ у 2023. години у ЦСР;

ВАСПИТНА МЈЕРА	2023.год
ПНОС	12
ПНОР	4
Посебна обавеза	0
Дневно збрињавање (услуга)	6
ВАСПИТНА ПРЕПОРУКА	
Лично извињење оштећеном	2
Накнада штете оштећеном	1

3.3. Старањелство и рад органа старањелства

Старатељство је уређено Породичним законом Републике Српске, према којем Република Српска старатељством пружа посебну заштиту малољетној дјечи која немају родитељског старања и пунољетним лицима која нису способна или нису у могућности старати се сами о својим правима и интересима. Орган старатељства предузима потребне мјере да се на најбољи начин оствари сврха

старатељства. Орган старатељства у припремању, доношењу и спровођењу својих рјешења, односно појединих мјера, користи све облике социјалне заштите, методе социјалног и другог стручног рада, као и услуге социјалних, здравствених, образовно-васпитних и других организација.

Старатељство се разврстава на:

- старатељство над малољетним лицима
- старатељство над лицима којима је потпуно или дјелимично одузета пословна способност и
- старатељство за посебне случајеве.

Надлежни орган за вођење првостепеног поступка за стављање неког лица под старатељство за територију Града Бања Лука јесте Јавна установа „Центар за социјални рад“ Бања Лука.

На основу службене евиденције Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука укупно је **287** лица, која се налазе **под сталним старатељством** од којих је **260** одрасла лица и **27** малољетних лица.

Орган старатељства послове старатељства врши преко постављеног староца или непосредно.

Када су у питању малољетна лица, 16 старатељстава проводи непосредно орган старатељства, путем постављених старатеља по службеној дужности (12 стручних радника Центра), а 11 старатељстава над малољетним лицима се проводи путем постављања староца, углавном из реда чланова уже породице/сродника.

Када су у питању пунољетна лица, 54 старатељства проводи непосредно орган старатељства, путем постављања старатеља из реда запослених по службеној дужности (33 стручна радника Центра), а 204 старатељства се проводи путем постављања сталног староца, углавном из реда чланова породице/сродника.

Од укупног броја лица под сталним старатељством Центра, којима је одузета пословна способност путем Рјешења суда, за 44 лица је пословна способност одузета дјелимично (у погледу лијечења, склапања правних послова, лијечења од болести зависности, управљања новчаним средствима, склапања уговора, склапања правних послова у вези са имовином и располагања имовином).

У 2023. години, је проведено укупно 43 поступка постављања сталних староца и то малољетом лицу десет (10) и пунољетном лицу тридесет три (33) староца.

Проведена су **353** поступка **постављања староца за посебан случај**, који се односе на заступање лица непознатог боравишта у судским поступцима, као и за друга лица ради регулисања личних докумената, смјештаја у установу социјалне заштите, регулисања личних права и сл.

Евиденција лица под старатељством се води кроз Именик лица под старатељством, Главну старатељску књигу лица под старатељством и Уписник имовине лица под старатељством Града Бања Лука. За сва лица под сталним старатељством Центар врши надзор кроз индивидуални рад са стареоцима, посјетама породицама и обављање разговора са штићеницима, посјетама и сарадњом са установама социјалне заштите у којима су неки од штићеника збринути, као и праћење кроз достављање редовних годишњих извјештаја староца.

Табела бр. 19: Приказ броја лица под старатељством у 2023. години-према полу;

ЛИЦА ПОД СТАРАТЕЉСТВОМ	мушки	женски	укупно
------------------------	-------	--------	--------

Укупан број пунољетних лица стављених под старатељство	134	126	260
Укупан број малољетних лица стављених под старатељство	15	12	27
УКУПАН БРОЈ ЛИЦА ПОД СТАЛНИМ СТАРАТЕЉСТВОМ	149	138	287

Током 2023. године проведено је шеснаест поступака **повјере млт. дјетета трећем лицу**. У поступцима о повјери дјетета трећем лицу одлучује се у случајевима уколико то захтијевају интереси дјетета, када родитељи могу повјерити дијете на заштиту и васпитање трећем лицу, уз претходно одобрење органа старатељства које доноси рјешење о повјери.

У току 2023. године орган старатељства је обрадио укупно **242** захтјева за издавање одобрења за отуђење и располагање имовином малољетника и лица под старатељством. Од укупног броја предмета, 83 је обрађено до 01.09.2023. године, а у складу са одредбама Породичног закона („Службени Гласник Републике Српске“ бр. 54/02, 41/08, 63/14 и 56/19), а 159 предмета је обрађено у периоду од 01.09.2023 – 31.12.2023. године поступајући по одредбама новог Породичног закона („Службени Гласник Републике Српске“ бр. 17/23).

У 2023. години забиљежен је пораст броја захтјева у оквиру предмета издавања одобрења за располагање имовином малољетника - дјечијом штедњом. Ова тема је изазвала велики интерес јавности и поднесене су иницијативе за измјену члана Закона који се односи на располагање новчаним средствима малољетног дјетета.

4. ЈЕДИНИЦА ЗА ИНТЕРНУ РЕВИЗИЈУ

У току 2023. године реализоване су сљедеће ревизије:

- Систем интерних контрола у процесу обрачуна плата, накнада и других примања запослених у Центру. Препоруке интерне ревизије се односе на осигурање да се на платну листу уносе сви потребни подаци и да се због једноставности рада и професионалности платне листе достављају електронским путем у односу на досадашње појединачно преузимање.
- Процес јавних набавки. Препорука интерне ревизије се односи на праћење реализације сваког уговора појединачно, како не би дошло до прекорачења одређених количина из уговора.
- Накнадни преглед провођења препорука интерне ревизије датих у извјештајном периоду од 2019-2022.године.
- Процес канцеларијског и архивског пословања. Препорука интерне ревизије се односи на доношење интерног акта који ће дефинисати сва битна питања процеса канцеларијског и архивског пословања.

У складу са Акционим плановима проведених ревизија, препоруке интерне ревизије су у поступку провођења.

5. ИМОВИНА ЦЕНТРА

5.1. Грађевински објекти и пословни простор

Грађевинских објекти у власништву ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука

1. Јавна установа „Центар за социјални рад“ Бања Лука у свом власништву посједује зграду у Улици Гундулићевој број 31;
2. Кућа у Улици Цвјетној број 144, МЗ Шарговац (Уговор о доживотном издржавању ОПУ бр. 0253/2012 од 09.03.2012. године);
3. Кућа у Улици Његошевој број 23, укупне површине 105 м², намијењена је да се користи у пројектне активности Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука.
Наведена некретнина означена као к.ч. бр. 635/52 уписана је у ЗК уложак број 16239 к.о. сп Бања Лука, као својина ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука.
А к.ч. бр. 635/122 звана „приступни пут-дио пута“ у нарави приступни пут, површине 9 м², уписана у ЗК уложак број 9661 као друштвена својина, право коришћења ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука.
Након прибављања ЗК бр 16239 к.о. сп Бања Лука, Центар ће поднијети захтјев Пореској управи Републике Српске за обрачун процијењене тржишне вриједности непокретности.

Грађевински објекти који се налазе под закупом ЈУ "Центар за социјални рад" Бања Лука

1. Пословни простор у Улици Петра Пеције бб, објекат бр. 1, површине 202 м²

Уговором о закупу пословних просторија под посебним условима закљученом између Града Бања Лука и Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука, број 01-374-1-2/18 од 12.03.2018. године, Центру је додијељен на кориштење пословни простор који се налази у Улици Петра Пеције бб, објекат број 1, површине 202м², на период од двије године, а за потребе отварања Дневног центра за дјецу у ризику.

Посљедњим анексом овог уговора, број 01-374-1-1/22 од дана 13.05.2022 године, период кориштења је продужен на период од пет година, односно до 01.04.2027. године

Јавна установа „Центар за социјални рад“ Бања Лука је са Удружењем „Нова генерација“ закључила Уговор о давању на кориштење наведеног пословног простора, број: 01-374-1-3/22 од 13.10.2022. године, ради реализације услуге „Дневни центар за дјецу у ризику“, на период од пет година, а Анексом 3. наведеног уговора број: 01-374-1-5/23 од 29.09.2023. године, наведени простор је поред реализације напријед наведене услуге, уступљен за обављање додатне дјелатности социјалне заштите „Савјетовалиште за дјецу и младе“ и то у периоду од 01.10.2023. године до 01.04.2027. године, а за коју Удружење посједује Рјешење Министарства здравља и социјалне заштите број 11/05-530-43-2/23 од 12.06.2023. године.

2. Пословни простор у Улици Петра Пеције бб, објекат бр. 2, површине 204 м²

Уговором о закупу пословних просторија под посебним условима закљученим између Града Бања Лука и Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука, број 01-374-1-2/23 од 24.03.2023.

године, Центру је додијељен на кориштење пословни простор који се налази у Улици Петра Пеције бб, објекат број 2, површине 204м², на период од пет година, почев од 01.01.2023. године.

Јавна установа „Центар за социјални рад“ Бања Лука је са Центром за подршку породицама дјеце и особа са потешкоћама „Дајте нам шансу – Звјездице“ закључила Уговор о давању на кориштење наведеног пословног простора, број: 01-374-1-4/23 од 01.09.2023. године, ради реализације услуге „Дневни центар за особе са инвалидитетом“, за период од 01.09.2023. године до 31.12.2027. године.

3. Пословни простор у Улици Јосифа Панчића бр. 8, површине 173,34 м²

Уговором о закупу пословних просторија под посебним условима, закљученим између Града Бања Лука и Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука, број 01-374-1-7/23 од 18.10.2023. године, Центру је додијељен на кориштење дио пословног простора који се налази у Улици Јосифа Панчића број 8, површине 173,34 м², на период од пет година, почев од 01.08.2023. године. У наведеном пословном простору отворена је издвојена јединица Центра „Центар за породицу“.

4. Пословни простор у Улици Јосифа Панчића бр. 4, површине 44 м²

Уговором о закупу пословних просторија под посебним условима закљученим између Града Бања Лука и Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука, број 01-374-1-6/23 од 16.10.2023. године, Центру је додијељен на кориштење пословни простор који се налази у Улици Јосифа Панчића број 4, површине 44м², на период од пет година, почев од 01.07.2023. године, а за потребе архиве Центра.

5. Пословни простор у Булевару војводе Живојина Мишића бр. 29, површине 115,04 м²

Уговором о закупу пословних просторија под посебним условима закљученом између Града Бања Лука и Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука, број 01-374-1-3/18 од 28.03.2018. године, Центар је добио на кориштење пословни простор који се налази у Булевару војводе Живојина Мишића број 29, површине 115,04 м², на одређено вријеме и то на период од двије године, за потребе рада Дневног центра за малољетне преступнике.

Посљедњим Анексом овог уговора, број 01-374-1-2/22 од 13.05.2022. године, период кориштења је продужен на период од пет година, односно до 01.04.2027. године.

5.2. Службена возила, рачунари, техничка опрема за рад

ЈУ „Центар за социјални рад“ посједује три службена аутомобила и то: Toyota RAV 4 (2017.) донација Владе Јапана, Peugeot 301 (2019.), Шкода Фабиа (2009). Због година старости, возило Шкода, има појачане потребе за поправкама. У наредном периоду један од најважнијих циљева је набавка службеног аутомобила, како би се реализовале редовне теренске посјете током периода радног времена, али и током периода приправности.

- Рачунари

Од 100 рачунара који су тренутно у употреби у ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, 43 рачунара на основу године производње, закључно са 2022. годином, припадало је периоду 2009. - 2015. година. У 2023. години, закључно са децембром мјесецом, набављено је 6 рачунара новије

генерације, којима су замјењени пријашњи. Ако узмемо ову чињеницу у обзир, долази се до закључка да је просјечна старост 37% рачунара, које запослени у нашој установи користе за свакодневни рад, 12 година. У јулу мјесецу 2019. године је завршена имплементација доменског начина организације рачунарске и мрежне инфраструктуре. Било је неопходно формирати домен јер је максималан број клијената који могу функционисати у оквиру „Workgroup“ начина организације, препоручен од стране „Microsoft“-а, двадесет рачунара. Након имплементације, застарјела технологија која је била присутна на 26 рачунара је унапријеђена на „Windows 7 Professional“ оперативни систем, који је по плану дефинисан као доња граница критеријума за могућност укључивања у домен.

Накнадном анализом квалитета на „upgrade“-ованим рачунарима дошло се до закључка да је рад на истим отежан. Минимални хардверски критеријум јесте испуњен на свим рачунарима, али као и у свим сегментима који се тичу области професионалног рада, минимум често није довољан за квалитетан и угодан рад. Управо на 10 рачунара од 26 која су пребачена на „Windows 7 Professional“, био је присутан само 1ГБ ДДР2 рам меморије и АМД Целерон или Атлон процесорска архитектура као и застарјели АТА хард дискови капацитета 40-80 ГБ.

Од тих 10 рачунара, извршена је замјена 4 рачунара набављених у 2022. години и 3 рачунара набављених у 2023. години. Било би неопходно што прије замијенити и преостала 3, као и вршити паралелно осавремењавање остатка опреме у одређеној динамици.

- Монитори

Просјечна старост монитора је цца 11 година и одређени су већ били сервисирани од стране овлашћених сервиса. Процјењени животни вијек ЛЦД монитора је 30.000-60.000 радних сати, што је отприлике 10-20 година свакодневног рада у трајању од 8 сати.

Величина ЛЦД заслона код 60 монитора, који су у ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука у употреби као индивидуални периферални уређаји (остали заслони су интегрисани у склопу „All-In-One“ рачунара, величина 20 и 23 инча), је слиједећа:

- a) 17 инча – 4 монитора
- b) 19 инча – 21 монитор
- c) 22 инча – 29 монитора
- d) 24 инча – 6 монитора

Монитори величине 17 и 19 инча престављају стандард који је превазиђен како у технолошком, тако и у професионалном смислу.

У 2023. години закључно са децембром мјесецом, извршена је набавка 6 монитора новије генерације, величине 22“ и 24“ и најстарији модели су замјењени са њима. У 2023. години би требало извршити замјену осталих монитора старије генерације, приоритетно 17 инчне величине, из разлога професионалне и здравствене природе.

- Штампачи

У ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, у употреби је тренутно 40 штампача. Од 40 штампача, 11 штампача је годином производње старије од 13 година. Велики број тих штампача је био вишеструко сервисиран због кварова који су настали услед великог обима штампе који се на њима свакодневно обавља. ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука је највећи центар у Републици Српској и број сталних и повремених корисника социјалне заштите се свакодневно повећава. У складу са повећањем корисника, које је могуће утврдити на основу интерних евиденција, повећава се и потреба установе за штампањем разних врста службене документације (рјешења, увјерења,

службене забиљешке и др.). Како би смањили буџетске издатке на годишњем нивоу за потребе штампања наведених докумената потребно је извршити осавремењавање штампача и набавити профилисане штампаче који су мањи потрошачи од постојећих, како у смислу потрошње електричне енергије, тако и у смислу адекватних тонера за штампу.

У 2023. години, закључно са мјесецом децембром, набављена су 2 штампача новије генерације и извршена је замјена најстаријих модела. У 2023. години би се требало наставити са осавремењавањем преосталих штампача.

- Мрежна опрема

Након завршене транзиције мрежне и рачунарске инфраструктуре на доменски облик организације, у плану наше установе је у 2023. години била и имплементација технологија које би пружиле безбједност и заштиту података.

Закључно са децембром мјесецом 2023.године, набавка опреме за обезбјеђење и заштиту података, није извршена. Сходно тој чињеници, набавку исте би било неопходно реализовати у 2024.години.

- Оперативни системи

Што се тиче области безбједности података, важно је напоменути и слједеће. Буџетом за наредну годину неопходно је планирати и средства за набавку лиценцираног софтвера, тачније лиценцираног „Windows 10 Pro“ оперативног система или уколико би било могуће, набављати нове рачунаре који на себи посједују већ унапријед инсталиран лиценцирани оперативни систем. Набавка је неопходна јер је званична подршка за „Windows 7“ од стране произвођача, компаније „Microsoft“, престала, закључно са 14.01.2020. године. Након наведеног датума, сви корисници „Windows 7“ платформи, путем интернета не добијају закрпе и остале облике подршке од стране званичног произвођача, које су неопходне због заштите безбједности података и стабилности самог оперативног система.

Од постојећих 100 рачунара који су у употреби, „Windows 7“ је заступљен на 43 рачунара, „Windows 8“ на 2 рачунара, „Windows 10“ на 53 рачунара, „Linux UBUNTU“ на једном рачунару и „Windows Server 2016“ на серверској машини.

- Остало

Потребно је напоменути, да и поред потешкоћа у вези са застарјелом опремом, Центар се током 2023. године обраћао различитим међународним организацијама за донацију рачунарске опреме.

У 2023. години, Центру је, на захтјев за донацију новчаних средстава, позитивно одговорио „UNICEF“. Од наведених новчаних средстава извршена је набавка једног лаптоп рачунара.

5.3.Станови центара

Одлуком директора Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука, број 01–051.12–1–311/23 ТЧ, од 17.11.2023. године, именована је Комисија за попис станова у Јавној установи „Центар за социјални рад“ Бања Лука и иста је обавезана да изврши попис станова које користе социјално угрожена лица, а на којима је Јавна установа „Центар за социјални рад“ Бања Лука носилац права располагања, те да сачини извјештај о извршеном попису.

На основу обиласка станова, излазака стручних радника на терен и увидом у расположиву документацију и службене досијее станова, Комисија је у погледу станова на којима се ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука раније водио као носилац „права располагања и давања на кориштење“, утврдила чињенично стање како слиједи:

ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука је у прошлости био носилац „права располагања и давања на кориштење“ (које право је постојало у доба социјализма и које данас по Закону о стварним правима не постоји), на укупно 99 станова које је градила Самоуправна интересна заједница (СИЗ) социјалне заштите. Укупно 77 од тих станова је у поступку приватизације државних станова приватизовано од стране њихових корисника, док су 22 стамбене јединице остале неоткупљене. Међутим, током и непосредно након протеклих ратних збивања у Хрватској и Босни и Херцеговини, неке од тих стамбених јединица су заузете од стране лица и породица из категорије породица погинулих и несталих бораца ВРС, избјеглих и расељених лица и сл., тако да овај Центар није имао могућности да у њих смјешта своје кориснике, па је број стамбених јединица за стамбено збрињавање корисника овог Центра у стварности био и мањи од 22.

На самом почетку овог извјештаја треба нагласити да се овај Центар у службеној евиденцији РУГИПП Републике Српске, Подручна јединица Бања Лука, не води као власник нити једне од ових стамбених јединица.

Кроз поступак излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивања права на непокретностима код РУГИПП, 12 ових стамбених јединица, у земљишно књижној евиденцији је заведено као својина Града Бања Лука. Ту се ради о баракама за становање у мјесној заједници Лазарево. Преласком у својину Града Бања Лука, предметне стамбене јединице су укњижене као имовина Града, у њиховој књиговодственој евиденцији. Даљња судбина ових стамбених јединица је искључиво у рукама Града Бања Лука као власника и тек њиховом евентуалном додјелом на кориштење овом Центру, оне би могле бити даље кориштене за стамбено збрињавање социјално угрожених лица и породица, корисника права код овог Центра.

За преосталих 10 стамбених јединица, у стамбеним зградама у МЗ Старчевица, МЗ Обилићево и МЗ Кочићев вијенац, Град Бања Лука води активности како би исти такође били укњижени као власништво Града. Они још увијек нису евидентирани у књизи уложених уговора о откупу стамбених зграда и станова, али је претпоставка да ће и ови станови у службеној евиденцији бити заведени као власништво Града Бања Лука, који је оснивач ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, када се оконча поступак излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивања права на непокретностима, за катастарске општине у којима се ови станови налазе. Ово је прије свега важно ради правилног књижења ових станова у књиговодственој евиденцији.

С обзиром да овај Центар није носилац права власништва на стамбеним јединицама, на којима се раније водио као носилац „права располагања и давања на кориштење“, у наредном периоду је потребно обезбједити формално правни основ за њихово кориштење и додјељивање корисницима посредством овог Центра. Преласком станова у власништво Града Бања Лука, овај Центар је изгубио активну легитимацију да предузима било какве активности по питању истих, па је за додјелу станова корисницима Центра на кориштење, у сваком појединачном случају потребно да Скупштина Града Бања Лука донесе Одлуку о њиховој додјели овом Центру на кориштење, ради њихове додјеле крајњим корисницима. У том процесу свакако је потребно уредити однос између Града Бања Лука, као власника, и овог Центра, као корисника стамбених јединица и одредити која је улога и које су обавезе једне и друге стране у управљању овим становима, а наравно и која су права и обавезе породица и појединаца који буду користили исте.

Када је у питању додјела стамбених јединица Јавној установи „Центар за социјални рад“ Бања Лука на кориштење, у сврху стамбеног збрињавања корисника овог Центра, у претходном периоду, овом Центру су на напријед описан начин додијељене четири стамбене јединице које су у власништву Града Бања Лука, и то:

1. Стамбена јединица – барака у МЗ Лазарево, у Улици Луке Вукаловића број 14, површине 52м², (Лист непокретности бр. 1796, К.О. Буџак), стан користи корисник права код ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, са члановима породичног домаћинства (додијељено 2021. године)
2. Стамбена јединица – барака у МЗ Лазарево у Улици Марка Липовца број 126Ц, површина 33м², (Лист непокретности бр. 986, К.О. Буџак), стан користи корисница права код ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука. (додијељено 2022. године)
3. Стамбена јединица – барака у МЗ Лазарево, у Улици Милоша Поповића Ђурина број 23, површина 51м², (Лист непокретности бр. 2000, К.О. Буџак), стан користи корисница права код ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука. (додијељено 2022. године)
4. Стамбена јединица – кућа са припадајућим земљиштем у МЗ Куљани, ул. I Куљанска 154А, површине 116,59м², објект додијељен на кориштење корисници права код ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука (додијељено 2022. године)

У току 2023. године ниједна стамбена јединица није додијељена овом Центру од стране Града Бања Лука, ради давања на кориштење стамбено угроженим корисницима права из социјалне заштите.

У погледу 10 стамбених једница, које до сада нису обухваћене поступком излагања, нити је у неком другом поступку утврђен њихов власничко–правни статус, чињенично стање је непромијењено у односу на претходни период и то:

1. ул. Цара Лазара број 23, стан број 58, VII спрат, површина 31м², МЗ Обилићево – стан користи корисник права код ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, преко ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука.
2. ул. Ђуре Ђаковића број 26, стан број 3, сутерен, површина 46м², МЗ Кочићев Вијенац – стан користи корисница права код ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука преко ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука.
3. ул. Гаврила Принципа број 40Ц, приземље, стан број 1, површина 47 м², МЗ Обилићево – стан користи породица која није корисник права код ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, али од раније имају рјешење ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, број 03–409–1/93 од 23.7.1993. године и Уговор о привременом кориштењу стана, број 0303–2583/93, закључен дана 17.08.1993. године између Самоуправне интересне заједнице становања Бања Лука и једног од чланова породичног домаћинства.
4. ул. I Крајишке бригаде НО број 5, стан број 34, IV спрат, површина 33м², МЗ Старчевица – стан је неусељен. Потребно је извршити одређене поправке у стану, како би се стекли услови за његову додјелу у догледно вријеме.
5. ул. Калемегданска број 3, сутерен, површина 17 м², МЗ Обилићево – стан користи корисник права код овог Центра, преко ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука. У суштини ту се не ради о стану, већ о подрумској просторији у згради која је служила као веш–просторија осталих станара, па је у прошлости прилагођена за становање. Наведени простор је у изузетно лошем стању, апсолутно неуслован и недостојан за становање.

6. ул. Косовке дјевојке број 20, стан број 34, IV спрат, површина 55 м², МЗ Старчевица – стан користи члан породице некадашње кориснице центра, преко ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука. Садашњи корисник стана није корисник права код овог центра, али стан користи као мајка и члан породичног домаћинства лица које је било корисник права, али је преминуло 22.06.2015. године.
7. ул. Косовке дјевојке број 25, стан број 24, поткровље, површина 35 м², МЗ Старчевица – стан користи корисник центра са породицом, преко ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука. Лице је са члановима своје породице на конкурс спроведеном 2016-17. године остварила право на додјелу већег стамбене јединице у бараца у МЗ Лазарево, након чега би овај стан био додијељен на даљње кориштење некој другој породици. С обзиром да та барака има значајна оштећења и да још увијек није условна за усељење, поменута породица још увијек борави у овом стану.
8. ул. Рајка Боснића број 32, стан број 5, приземље, површина 30 м², МЗ Старчевица – стан користи корисник центра, преко ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука.
9. ул. Рајка Боснића број 34, стан број 1, приземље, површина 26 м², МЗ Старчевица – стан користи корисница центра са члановима породичног домаћинства, преко ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука.
10. ул. Старине Новака број 4, стан број 23, приземље, површина 14 м², МЗ Обилићево – стан раније додијељен кориснику центра.

Дана 31.03.2023. године је Одсјеку за управљање непокретном имовином града Бања Лука упућена Молба за додјелу стамбених јединица на кориштење, број 01–571.03–1–138/23 МБ, с циљем њиховог даљњег додјељивања на кориштење стамбено угроженим породицама, али као што је напријед наведено, током 2023. године ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука није добио ниједну стамбену јединицу на располагање у ту сврху.

Уколико се укаже прилика за стамбено збрињавање корисника Центра у неки од градских станова – стамбених јединица, овај Центар ће предузети све потребне мјере у циљу реализације таквих активности. На тај начин фактички ће се издвојити одређен број градских станова који ће у будућности бити предвиђени за стамбено збрињавање породица и појединаца корисника права код овог Центра. У складу са тим формираће се фонд стамбених јединица којима ће убудуће располагати Центар и које ће бити обухваћене пописом стамбених јединица које се посредством овог Центра додјељују корисницима.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА И РЕЗУЛТАТУ ПОСЛОВАЊА

ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, као буџетски корисник послује преко рачуна трезора у оквиру фонда 01, а исти представља званични буџет ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука.

Планирани и усвојени буџет ЈУ „Центар за социјални рад“, Бања Лука за 2023. годину износио је **23.665.700,00 KM** (I План за 2023. годину) и објављен у Службеном гласнику Града Бања Лука, број 47/22.

На основу члана 82. став 2. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 97/16, 36/19 и 61/21), члана 41. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16), члана 82. Статута Града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 14/18 и 9/19), тачке VI подтачка 3) и тачке VII Одлуке о извршењу буџета Града Бања Лука за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 47/22), Скупштина Града Бања Лука је, на 15. ванредној сједници, одржаној 11.1.2024. године, донијела О Д Л У К У о прерасподјели буџетских средстава у буџету Града Бања Лука за 2023. годину - Фонд 01, у којој је и Центар укључен („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 2/24).

Реалокација се односила на увећање позиције 416100 - Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Града и то на позицију права на помоћ и његу другог лица у износу од 1.205.000,00 KM, затим на позицију права на новчану помоћ у износу од 50.000,00 KM, 13.000,00 KM на расходе за отпремнине и једнократне новчане помоћи, 100.000,00 KM на расходе за бруто плате запослених и на позицију остали издаци из трансакција са другим јединицама власти

издаци за родитељско одсуство и боловања која се рефундирају 40.000,00 КМ). Кроз реалокацију извршено је и умањење на позицијама расхода за бруто накнаде трошкова и остлих личних примања у износу од 100.000,00 КМ, затим на расходима за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и остлих накнада плата у износу од 15.000,00 КМ и на осталим дознакама у износу од 35.000,00 КМ.

У буџету за 2023.годину на позицији 416100 - дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике није било довољно средстава за исплату права на додатак за помоћ и његу другог лица и за личне инвалидине. По наредби Градоначелника помоћи су исплаћене са фонда 03 и Центар је у складу са наредбом евидентирао исте на тражени фонд.

Како је Министарство здравља и социјалне заштите на основу требовања по рјешењима од стране Центра дозначило средства за исплату, иста је од стране Града реализована путем фонда 03 (наредба Градоначелника број 11-Г-1247724 од 22.01.2024.године).

Преостали расходи у износу од 497.697,02 КМ, који су били планирани кроз ребаланс буџета, и исти није усвојен, укалкулисани су на позицији 471919 – Остали расходи обрачунског карактера и планираће се у ребалансу у 2024. години на позицији 631900 – Остали издаци у земљи.

6.1. Приходи и примици

Табела 20: Извјештај о извршењу буџета по основу прихода и примика;

Еко.к л	Врста прихода	Остварење за 2022.год.	План буџета за 2023.год	Остварење за 2023.год.	Индекс 5/4	Индекс 5/3
1	2	3	4	5	6	7
72	Непорески приходи	392.614,12	350.000,00	447.839,65	128	114
722	Приходи од пружања јавних услуга – властити приход	384.086,10	350.000,00	423.765,03	-	110
729	Остали непорески приходи –/приправник/	8.528,02	-	24.074,62	-	282
81	Примици за нефинансијску имовину	0,00	0,00	1.161,00	-	-
811	Примици за произведену сталну имовину	0,00	0,00	1.161,00	-	--
93	Остали примиси	150.476,10	170.000,00	182.751,02	108	121
931	Остали примиси (примици по основу разлике улазног ПДВ и поврат средстава из ранијих година)	150.476,10	170.000,00	-	-	-
938	Остали примиси из транзакција са другим јединицама власти (боловање које се рефундира)	14.483,09	170.000,00	182.751,02	108	121
	УКУПНО ПРИХОДИ И ПРИМИЦИ	557.573,31	520.000,00	631.751,67	121	113

78	Трансфери између или унутар јединица власти	7.288.307,86	7.890.000,00	7.749.931,91	98	106
787	Трансфери од ентитета	7.288.307,86	7.890.000,00	7.749.931,91	98	106
	УКУПНО ПРИХОДИ, ПРИМИЦИ И ТРАНСФЕРИ	7.845.881,17	8.410.000,00	8.381.683,58	97	107

Остварени властити приходи и примици у 2023.години

КТО: 722 - Властити приходи

Закон о социјалној заштити РС („Службени гласник Републике Српске“, бр 37/12), чланом 62 став 1 дефинисано је да трошкове, односно дио трошкова смјештаја и збрињавања у установу и хранитељску породицу сноси корисник, односно сродник (који је дужан да издржава корисника), надлежан орган или друга организација, као и лица која су преузела плаћање трошкова. На основу Правилника о учешћу у трошковима издржавања, смјештаја у установу и збрињавања у хранитељску породицу („Службени гласник Републике Српске“ број: 88/13), утврђују се критеријуми и мјерила за одређивање висине учешћа самог корисника и обавезника издржавања. На крају 2023.године на позицији властитих прихода, реализовано је 423.765,03 КМ, од планираних 350.000,00 КМ. Остварени приходи у 2023.години у односу на планиране већи су за 21%, док су исти у односу на 2022.годину већи за 11%.

КТО: 729 - Остали примици из трансакција између или унутар јединица власти

У 2023.години наплаћена потраживања од Фонда здравственог осигурања РС и Јавног фонда дјечије заштите у износу од 182.751,02 КМ. (издаци за родитељско одсуство и боловања који се рефундирају).

КТО: 787 - Трансфери од ентитета

У 2023.години на позицији трансфера од ентитета (трансфери од Министарства здравља и социјалне заштите) реализовано је **7.749.931,91 (фонд 01)**, и исти су намијењени за финансирање права из социјалне заштите. Заједно са фондом 03, гдје трансфери износе **1.431.265,00 КМ** (исплата помоћи права за личне инвалиднине и права на додатак за помоћ и његу другог лица за мјесец новембар и децембар), трансфери у 2023.години су остварени у износу од 9.181.195,91 КМ, док је у 2022.години реализовано 7.288.307,86 КМ. У 2023.години укупно утрошени трансфери су за 1.892.885,05 КМ већи у односу на претходну годину, односно за 26% већи у односу на 2022.годину. Значајно повећање се односи на исплате права за личне инвалиднине и права на додатак за помоћ и његу другог лица.

У буџету за 2023.годину на позицији трансфера од ентитета није било довољно средства за исплату дознака на име социјалне заштите за мјесец новембар и децембар (право на додатак за помоћ и његу другог лица и право на личну инвалиднину) .

Како је Министарство здравља и социјалне заштите на основу требовања, по рјешењима од стране Центра дозначило средства за исплату, иста је од стране Града реализована путем фонда 03 (наредба Градоначелника број 11-Г-1247724 од 22.01.2024.године).

Законом о социјалној заштити РС („Службени гласник Републике Српске“, бр 37/12), дефинисано је да Република учествује 50% у суфинансирању :

- права на новчану помоћ,

- права на додатак за помоћ и његу другог лица,
  - права на здравствено осигурање корисника социјалне заштите:
- Република у потпуности финансира:
- право на личне инвалидине,
  - право на подршку у изједначавању могућности дјеце и омладине са сметњама у развоју.

КТО: 811 - Примици за моторна возила чине срдсјава у износу од 1.161,00 КМ (улогаја расхогованој службеној возила).

КТО: 938 - Осјали йримици из йрансакција између или унуђар јединица власйи

У 2023.години наплаћена потраживања од Фонда здравственог осигурања РС износе 53.298,46 КМ, а од Јавног фонда дјечије заштите 129.452,56 КМ (издаци за родитељско одсуство и боловања који се рефундирају).

Табела 21.: Приходи реализовани на фонду 03;

Економски Код	Врста прихода	Остварење 2022.год	Остварење 2023.год	Индекс 4/3
1.	2.	3.	4.	5.
731	Грантови	55.991,87		
	Текући грантови од међународних организација	46.941,87		
	Текући грантови од правних лица у земљи	9.050,00		
	УКУПНО	55.991,87		

Текући грантови од међународних организација - осјварен износ од 46.941,87 КМ

а) Међународна организација Save the Children је на рачун посебних намјена Града Бања Лука уплатила износ од 22.033,66 КМ. Средства су намијењена за пројекат „Примјена Програма јачања породица у институцијама социјалне заштите – ENVISION – Креирање подржавајућег окружења за социјалну инклузију дјеце – фаза II / Имплементација Програма јачања породица”и кроз реализовање Програма подршке породици, укључено је више социјално угрожених породица.

б) Дана 21.12.2023.године од стране UNICEF-а на рачун посебних намјена Града Бања Лука, уплаћена су средства у износу од 6.920,00 КМ (прва транша).

Средства су намијењена за пројекат „Надоградња капацитета ЦСР Бања Лука за дјеловање у ванредним ситуацијама, са фокусом на дјецу и породице“, за период од 10.децембра 2023.године до јуна 2024.године у укупном износу од 17.000,00 КМ.

ц) Донација новчаних средстава од стране донатора Фонд Њ.К.В.Принцеца Катарина која ће бити употребљена за набавку пакета основних намјерница за 120 социјално угрожених продица у Републици Српској 17,988.21 КМ. Дана 12.01.2023.године Фонд Њ.К.В.Принцеца Катарина, Краљевски двор, Београд-Србија је на рачун посебних намјена Града Бања Лука уплатила износ од 9.192,40 КМ. Средства су намијењена за набавку пакета за најугроженије породице на територији Града Бања Лука. Дана 05.12.2023.године Lifeline Ћикаго, под покровитељством Њ.К.В.Принцезе Катарине, је на рачун посебних намјена Града Бања Лука уплатио средства у износу од 8.795,81 КМ. Средства су намијењена за набавку пакета основних животних намирница за 60 социјално угрожених породица.

* (КТО:7312) - Грантови из земље - осјварен износ од 9.050,00 КМ (йомоћ за йпородицу Добраш у износу од 2.900,00 КМ, йпородици Пејковић у износу од 2.050,00 КМ, донација сйремни за

школу у износу од 3.600,00 КМ и донације за вишечлану породицу-куловина трактора у износу од 500,00 КМ)

а) У марту 2022. године, од стране ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, покренута је хуманитарна акција прикупљања средстава за изградњу куће породици Добраш из Бања Луке. Породица је због угрожавајућих услова живота у трошном објекту у насељу Драгочај – Рамићи, мишљењем тима у приоритетима за рјешавање стамбеног питања. Обзиром да се ради о трочланом породичном домаћинству, са малољетним дјететом, једино прихатљиво рјешење је тражење могућности изградње стамбеног објекта уз средства из донација, на парцели која је у власништву породице. Закључно са 31.12.2022. године, акција прикупљања средстава није окончана, те је иста настављена у 2023. години. У 2022. години од донатора је прикупљено средстава у износу од 30.150,00 КМ, док је у 2023. години уплаћено још 2.900,00 за исту намјену.

б) Вишечлана породица Петковић, обратила се Центру за помоћ за изградњу стамбеног објекта. У вези претходно наведеног Центар је упутио апел за помоћ према одређеном броју фирми и у прилогу овог акта достављамо копију дописа - Апел за помоћ у изградњи стамбеног објекта социјално угроженој породици Петковић са циљем превенирања од изузимања малољетне дјеце из биолошке породице и изјава о донирању средстава. За изградњу стамбеног објекта за петочлану социјално угрожену дјецу, на рачун посебних намјена уплаћено је укупно 2.050,00 КМ.

ц) Донација по пројекту „Спремни за школу“ остварена у износу од 36.000,00 КМ и иста се односи на прикупљање новачане помоћи за набавку тренерки и јакни за малишане који су корисници Центра, а чији је развој често ометен породичним приликама и тешким условима одрастања. Како акција прикупљања средстава још увијек траје средсва ће се утрошити у 2024. години у претходно поменућу намјену.

д) Прикупљање помоћи у виду донације за вишечлану породицу-куловина трактора, а у 2023. годинин прикупљено средстава у износу од 300,00 КМ

6.2. Расходи и издаци

Табела 22. Извјештај о извршењу буџета по основу расхода и издатака - фонд 01;

Економ -	Фун -	ОПИС	Остварење у	План	Извршење у	Инд. 5/4	Инд. 5/3
Код	Код		2022.г.	за 2023. Г	2023.г.		
1		2	3	4	5	6	7
ОПЕРАТИВНА ЈЕДИНИЦА II: ОСТАЛИ БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ							
Назив потрошачке јединице: ЈУ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД							
Број потрошачке јединице: 2002300							
41		Текући расходи	21,273,657.69	22.979.700,00	24,119.693,60	105	113
411		Расходи за лична примања запослених	3,464,207.91	3,856,000.00	3,844.868,97	100	111
411100	1090	Расходи за бруто плате запослених	2,879,699.69	3,090,000.00	3,185,529.34	103	111
411200	1090	Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних	468,115.82	640,000.00	539,979,17	84	115

*Извјештај о пословању са финансијским извјештајем
Јавне усљанове „Центар за социјални рад“ Бања Лука за 2023. годину*

		<i>примања запослених по основу рада</i>					
411300	1090	<i>Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата</i>	85,660.85	110,000.00	90,615.06	82	106
411400	1090	<i>Расходи за отпремнине и једнократне помоћи (брutto)</i>	30,731.55	16,000.00	28,745.40	180	94
412		Расходи по основу коришћења роба и усл.	647,767.76	666,700.00	654.675,89	98	101
412200	1090	<i>Расходи по основу утрошака енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга</i>	186,224.66	173,300.00	173.263,81	100	93
412300	1090	<i>Расходи за режијски материјал</i>	22,892.30	27,100.00	26.865,10	99	117
412500	1090	<i>Расходи за текуће одржавање</i>	44,269.01	40,000.00	39,998.88	100	90
412600	1090	<i>Расходи по основу путовања и смјештаја</i>	22,413.94	20,000.00	19,997.98	100	89
412700	1090	<i>Расходи за стручне услуге</i>	234.020,72	280.800,00	279.151,17	99	119
412900	1090	<i>Остали неklasификовани расходи</i>	137,947.13	125,500.00	115.398,95	92	84
414		Субвенције	6,120.41	10,000.00	4,572.73	46	75
414100	1090	<i>Субвенције за воду за најугроженије категорије становништва</i>	6,120.41	10,000.00	4,572.73	46	75
416		Дознаке на име социјалне заштите	17,138,648.08	18.417.000,00	19,591.895,28	106	114
		Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Града:	5,981,916.96	6.340.000,00	7,601.434,74	120	127
416100	1070	<i>Новчана помоћ</i>	699,780.99	800.000,00	888.928.74	111	127
416100	1070	<i>Додатак за помоћ и његу другог лица</i>	4,256,516.58	4.350.000,00	5.496.232,85	126	129
416100	1070	<i>Оспособљавање за рад дјеце и омладине</i>	106,266.51	80,000.00	146,593.00	183	138
416100	1070	<i>Једнократне новчане помоћи</i>	916,680.76	1,070,000.00	1,067.292,94	100	117
416100	1070	<i>Остале дознаке штићеницима</i>	2,672.12	40.000,00	2,387,21	6	89
		Дознаке грађанима које се испл. из буџета Републике:	7,155,838.17	7,705,000.00	7.618.524,17	99	106
416100	1070	<i>Новчана помоћ</i>	735,781.94	800,000.00	888.929,69	111	121
416100	1070	<i>Додатак за помоћ и његу другог лица</i>	4,256,516.61	4,350,000.00	4.520.562,24	126	106

*Извјештај о пословању са финансијским извјештајем
Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука за 2023. годину*

416100	1070	Оспособљавање за рад дјеце и омладине	17,306.00	25,000.00	13,043.00	52	75
416100	1070	Остале дознаке штићеницима-личне инвалидине	2,146,233.62	2,530,000.00	2.195.988,24	105	124
		Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Града:	4,000,892.95	4,372,000.00	4,371,936.37	100	109
416300	1070	Смјештај у установе и хранитељске породице	3,366,393.62	3,650,000.00	3,677,828.85	100	109
416300	1070	Остала проширена права	634,499.33	722,000.00	694,107.52	96	109
418		Расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти	10,879.92	27,000.00	21,820.08	81	201
418200	1090	Расходи из трансакције размјене између јединица власти		5,000.00	0.00	-	-
418400	1090	Расходи из трансакције размјене унутар исте јединице власти	10,879.92	22,000.00	21,820.08	99	201
419		Расходи по судским рјешењима	6,033.61	3,000.00	1.860,65	62	31
419100	1090	Расходи по судским рјешењима	6,033.61	3,000.00	1.860,65	62	31
48		Трансфери између и унутар јединица власти	362,600.84	480,000.00	383.245,57	80	106
487		Трансфери између различитих јединица власти	362,600.84	480,000.00	383.245,57	80	106
487400	1090	Трансфери фондовима обавезног социјалног осигурања - који се исплаћују из буџета Града	229,361.83	295,000.00	242.808,70	82	106
487400	1090	Трансфери фондовима обавезног социјалног осигурања - који се исплаћују из буџета Републике	133,239.01	185,000.00	140.436,87	76	106
51		Издаци за нефинансијску имовину	29,936.04	36,000.00	14,463.47	40	48
511		Издаци за произведену сталну имовину	19,981.29	30,000.00	8,482.67	28	42
511200	1090	Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и обј.	0.00	20,000.00	0.00	-	#DIV/0!
511300	1090	Издаци за набавку постројења и опреме	19,981.29	10,000.00	8,482.67	85	42
516		Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл.	9,954.75	6,000.00	5,980.80	99.7	60
516100	1090	Издаци за залихе материјала, робе	9,954.75	6,000.00	5,980.80	100	60

		<i>и ситног инв., амбал. и сл.</i>					
63		Остали издаци	154,696.50	170.000,00	171,652.64	101	111
638		Остали издаци из трансакција са другим јед. власти	154,696.50	170.000,00	171,652.64	101	111
631900		<i>Издаци за отплату неизмирених обавеза из претх. Година</i>	-	-	-	-	-
638100		<i>Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти (издаци за родитељско одсуство и боловања који се рефунд.)</i>	<i>154,696.50</i>	<i>170.000,00</i>	<i>171,652.64</i>	<i>101</i>	<i>111</i>
		УКУПНО ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД:	21,820,891.07	23.665.700,00	24,689.055,28	104	113

У 2023.години остварени расходи на фонду 01 износе **24.689.055,28 КМ** (заједно Република и Град) и у односу на планиране већи су за 1.023.355,28 КМ, док су у 2022.години износили **21.820.891,07 КМ**. Расходи у 2023.години су већи за **2.868.164,21 КМ**, односно за 13% у односу на расходе у 2022.години и исти се односе на увећање расхода везано за исплате права корисницима социјалне заштите и то:

- право на личне инвалиднине,
- право на додатак за помоћ и његу другог лица,
- право на па једнократне новчане помоћи корисницима
- право на сталну новчану помоћ
- смјештај у установе и хранитељске породице
- остала проширена права

Табела 23. *Преглед одобрених и утрошених буџетских средстава у 2023.години по реалокацији (фонд 01)*

Еко. код	О П И С	Оперативна буџетска средства- одобрена за 2023.годину са реалокацијом	Утрошено средстава у 2023.години	Разлика 4-3	Индекс 4/3
1	2	3	4	5	6
4111	Расходи за бруто плате	3.190.000,00	3.185.529,34	4.470,66	100
4112	Расходи за бруто накнаде	540.000,00	539.979,17	20,84	100
4113	Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, роди. одсуства и осталих накнада плата	95.000,00	90.615,06	4.384,96	95
4114	Расходи за отпремнине и једнократне помоћи (бруто)	29.000,00	28.745,40	254,60	100
4122	Расходи по основу утрошка електричне енергије, комуна. комуника и транспортних услуга	173.275,00	173.263,81	11,21	100
4123	Расходи за режијски материјал	27.100,00	26.865,10	234,90	99

*Извјештај о пословању са финансијским извјештајем
Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука за 2023. годину*

4125	Расходи за текуће одржавање	40.000,00	39.998,88	1,11	100
4126	Расходи по основу путовања и смјештаја	20.000,00	19.997,98	2,02	100
4127	Расходи за стручне услуге	279.300,00	279.151,17	148,83	100
4129	Остали непоменути расходи	115.500,00	115.398,95	101,05	100
4141	Субвенције за воду за најугроженије категорије становништва	8.500,00	4.572,73	3.927,27	54
4161	Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Града и буџета Републике	15.265.000,00	15.219.958,91	45.041,09	100
4163	Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Града	4.372.000,00	4.371.936,37	63,63	100
4182	Расходи из трансакција размјене између јединица власти	4.000,00	0,00	4.000,00	-
4184	Расходи из трансакција размјене унутар исте јединице власти (закуп и остале трансакције размјене)	22.000,00	21.820,08	179,92	99
4191	Расходи по судским рјешењима	2.500,00	1.860,65	639,35	74
4874	Трансфери фондовима обавезног социјалног осигурања-који се исплаћују из буџета Града	270.000,00	254.822,12	15.177,88	94
4874	Трансфери фондовима обавезног социјалног осигурања-који се исплаћују из буџета Републике	185.000,00	128.423,45	56.576,55	69
5112	Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката	17.500,00	0,00	17.500,00	-
5113	Издаци за набавку постројења и опреме	8.500,00	8.482,67	17,33	100
5161	Издаци за залихе материјала	6.000,00	5.980,80	19,20	100
6381	Издаци за накнаде плата за родитељско одсуство и боловања, који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања	210.000,00	171.652,64	38.347,36	82
УКУПНО		24.880.175,00	24.689.055,28	191.119,74	99

Остварени расходи и издаци за 2023. годину, **на фонду 01** су мањи за 191.119,74 КМ од расхода и издатака у односу **на план са реалокацијом** (заједно Република и Град).

*Напомена

Остварени расходи се односе на ојерајивна средсјва која су йланирана на фонду 01 са реалокацијом, без укалуисаних расхода у износу од 497.697,02 КМ, за које није било средсјава у буџету и исја ће се йланираји у ребалансу у 2024. йодини.

**Образложење већих износа одстојања расхода (осим обрачунских) и издајака
у односу на планиране расходе (осим обрачунских) и издајаке**

* (КТО: 4111) Расходи за бруто плате запослених, (КТО: 4113) Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата

У 2023.години утрошено средстава у износу од 3.447.797,04 КМ, а у 2022.години 2.965.360,54 КМ. У односу на претходну годину у 2023.години више утрошено средстава за 16%. Разлог увећања је пријем радника на замјену због одсуства запослених који се налазе на породичном боловању, као и повећање плате запосленима. У текућој 2023.години у Центру је континуитету је одсутно осам радника и то 6 (шест) радника на породичном одсуству и 2 (два) радника на боловању преко 30 дана. Такође велики број радника се налазио на боловању до 30 дана, а да би се задовољио минимум процеса рада, ангазоване су замјене за одређени број радника.

*(КТО: 4112) Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада у 2023.години планирано средстава у износу од 540.000,00 КМ, а утрошено у износу од 539.979,17 КМ. У 2023.години у односу на претходну годину утрошено више средстава како због пријема радника на замјене тако и због исплате регреса запосленима који се исплачује у складу са просјечном платом у РС (повећала се просјечна плата)

*(КТО: 4114) Расходи за отпремнине и једнократне помоћи-бруто
На позицији **Расходи за отпремнине и једнократне помоћи-бруто**, одобрено оперативних средстава у износу од 29.000,00 КМ, а утрошено 28.745,40 КМ. Средства су намијењена за помоћи запосленим приликом рођења дјетета, затим новчане помоћи у случају смрти радника, ужег члана породице, теже инвалидности радника и остале једнократне помоћи.

*(КТО: 4122) Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга

На позицији планирано средстава у износу од 173.275,00 КМ, а утрошено 173.263,81 КМ и исте чине сљедећи расходи: утрошак ел.енергије у пет пословних простора (Дневни центар за малољетне преступнике- улица Булевар Војводе Живојина Мишића број 27, ЈУ"Центар за социјални рад" улица Гундулићева бр.31, Јосифа Панчића број 8, Јосифа Панчића број 4, Петра Пеције 8б) у износу од 36.457,53 КМ, услуге обезбјеђења имовине у три пословна простора (Дневни центар за малољетне преступнике-Улица Булевар Војводе Живојина Мишића број 27 и ЈУ"Центар за социјални рад"- Улица Гундулићева бр.31) у износу од 31.733,29 КМ, поштанске услуге везано за испоруку писмоносних пошиљки корисника (позиви за допуну документације, позив за узимање изјава везано за учешће сродника у издржавању, достава рјешења и закључака) у износу од 61.812,93 КМ, расходи за услуге коришћења фиксног телефона у износу од 31.235,58 КМ, као и мањи расходи за остале услуге (комуналне, усл.чистоће, водовода и канали., интернета).

*(КТО: 4123) Расходи за режијски материјал

На позицији планирано средстава у износу од 27.100,00 КМ, а утрошено 26.865,10 КМ. Средства утрошена у износу од 21.450,49 КМ чине расход за канцеларијски материјал, а средства утрошена у износу од 5.414,61 КМ расходе за одржавање чистоће и стручне часописе.

* (КТО: 4125) Расходи за текуће одржавање

На позицији планирано средстава у износу од 40.000,00 КМ, а утрошено 39.998,88 КМ и са исте се у четири пословна објекта Центра врши текуће одржавање и то:

- одржавање централног гријања, електричних инсталација, рачунарске и канцеларијске опреме, одржавање комуникационих инсталација, гријне, расхладне и заштитне опреме гдје је утрошено средстава у износу од 13.606,84 КМ.

- текуће одржавање превозних средстава у износу од 3.893,22 КМ,

- текуће одржавање лифта, канцеларијске, гријне, расхладне и заштитне опреме, као и остало текуће одржавање зграда и објеката у износу од 3.138,74 КМ.

* **(КТО: 4126) Расходи по основу путовања и смјештаја** планирано средстава у износу од 20.000,00 КМ, а утрошено 19.997,98 КМ. Расходи по основу утрешка горива износе 13.057,59 КМ, а иста су утрошена у сврху реализације теренског рада (четири службена возила која су свакодневно на терену). Преостали дио средстава односи се на професионалне едукације из области рачуноводства, права, јавних набавки, те едукација у примјени важећих правних регулатива из области социјалне, дјечије и породично-правне заштите и исти износе 6.436,75 КМ.

* **(КТО: 4127) Расходи за стручне услуге** планирано средстава у износу од 279.300,00 КМ, а утрошено средстава у износу од 279.151,17 КМ. Утрошена средства се односе на расходе за услуге исплата помоћи корисницима социјалне заштите у износу од 195.688,08 КМ (Поште Српске), затим расходе за систематски преглед радника у износу од 5.957,50 КМ, услуге осигурања имовине 3.528,13 КМ, запослених 10.964,02 КМ, адвокатске услуге 13.356,52 КМ, расходи за услуге вјештачења (одузимање пословне способности) 7.947,68 КМ, расходи за вођење реферата заштите здравља и заштите на раду 6.312,15 КМ и други мањи расходи.

* **(КТО: 4129) Остали неklasификовани расходи** - планирано средстава у износу од 115.500,00 КМ, а утрошено средстава у износу од 115.398,95 КМ и већи дио утрошених средстава односи се на расходе за бруто накнаде чланова Управног одбора (14.992,50 КМ), расходе за бруто накнаде члановима комисија и радних група - првостепене комисије, именованих од стране Града, које раде на утврђивању способности лица у поступку остваривања права из социјалне заштите, затим утврђивање функционалних стања корисника као и процјени потреба и усмјеравање дјече и омладине са сметњама у развоју у износу од 82.816,08 КМ, расходи по основу доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида у износу од 5.772,92 КМ, расходи по основу котизација за семинаре 3.649,08 КМ.

* **(КТО: 4161) Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета републике, општина и градова** планирано средстава у износу од 15.265.000,00 КМ, а утрошено 15.229.308,48 КМ и иста се односе на следећа права корисника социјалне заштите:

- право на новчану помоћ планирано 1.600.000,00 КМ, утрошено 1.777.858,43 КМ (50 % финансира Град, а 50% Република),

- право на додатак за помоћ и његу другог лица планирано 8.700.000,00 КМ, а утрошено 10.992.152,13 КМ (50 % финансира Град, а 50% Република и то са фонда 01 исплаћено 10.016.796,09 КМ, а са фонда 03 исплаћено 975.356,04 КМ).

- право на једнократну новчану помоћ која се исплаћују корисницима социјалне заштите планирано 1.070.000,00 КМ утрошено 1.067.292,94 КМ (100% финансира Град),

- право на подршку у изједначавању могућности дјече и омладине са сметњама у развоју утрошено средстава у износу од 159.696,00 КМ (106.266,51 КМ финансира Град, а Република 17.306,00 КМ),

- право на личну инвалиднину - планирано средстава у износу од 2.530.000,00 КМ, а утрошено **2.195.988,24 КМ** (ФОНД 01) и **455.905,60 КМ** (ФОНД 03). Личне инвалидине у потпуности финансира Република (право дефинисано Законом о измјенама и допунама Закона о социјалној заштити РС („Службени гласник Републике Српске“, бр 94/19) од 11.11.2019.години)

На позицији дознака грађанима које се исплаћују из буџета Републике и Града дошло је до значајног повећања утrophа средстава, како због пораста броја корисника, тако и због начина обрачуна помоћи (износ помоћи се добије израчунавањем процента од просјечне нето плате из претходне године). У вези са претходно наведеним, ребалансом су значајно повећана средства на позицији права на сталну новчану помоћ, права на додатак за помоћ и његу другог лица, која се исплаћују из буџета Града и Републике (Град финансира 50% и Република 50%), права на личну инвалиднину, које у потпуности финансира Република и јднократне новчане помоћи које Град финансира.

* (КТО:4163) Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова утrophено средстава у износу од 4.371.936,37 КМ (за права корисника утrophено 3.677.828,85 КМ и за проширена права 694.107,52 КМ). Утrophена средства се односе на смјештај корисника у установе социјалне заштите, хранитељске породице, дневно збрињавање корисника, услуге помоћи у кући и персоналне асистенције, као и неке друге дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите. У односу на претходну годину средства су знатно увећана, а разлог је како повећан број смјештаја корисника социјалне заштите тако и повећање цијена услуга.

* (КТО:4184) Расходи из трансакције размјене унутар исте јединице власти у утrophено средстава у износу од 10.680,58 КМ и односе се на трошкове ПДВ-а по уговорима за кориштење три пословна простора у ул. Булевар Војводе Живојина Мишића број 27, Јосипа Панчића бр.8 и Дезине куће у ул.Петра Пеције бб. Пословни простори се користе за потребе служби Центра.

* (КТО:4874) Трансфери фондовима обавезног социјалног осигурања остварени у износу од 383.245,57 КМ (Република 128.423,45 КМ, а Град 254.822,12 КМ) и односе се на доприносе за здравствену заштиту социјално угрожених лица.

* (КТО: 5113) Издаци за нефинансијску имовину

У току 2023.године набављена је рачунарска опрема у износу од 7.810,67 КМ, канцеларијска опрема у износу од 672 КМ.

* (КТО: 5116) Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл.)

На позицији планирано средстава у износу од 6.000,00 КМ, а утrophено 5.980,80 КМ и исте чине расходи за набавку ауто-гума, одјеће и обуће за хигјеничарке и остали ситни инвентар.

* (КТО: 6381) Издаци за накнаде плата за родитељско одсуство и боловања, која се рефундирају од Фонда обавезног социјалног осигурања, планирано средстава у износу од 210.000,00 КМ, а утrophено 171.652,64 КМ. Утrophена средства 124.856,57 КМ односе се на расходе за накнаде плата за породилско одсуство, која се рефундирају од Фонда дјечије заштите и средства у износу од 46.796,07 КМ на расходе за накнаде плата за вријеме боловања, која се рефундирају од Фонда обавезног социјалног осигурања (боловања преко 30 дана).

Табела 24. Остварени расходи и издаци на рачуноводственим фондовима од 01 до 03 ;

Еко Код	Врста расхода	Остварење за 2022.год	Остварење за 2023.годину			Индекс (6/3)* 100
			Фонд 01	Фонд 03	Укупно (4+5)	
1	2	3	4	5	6	7
4111	Расходи за бруто плате запослених	2.902.995,58	3.185.529,34	9.264,21	3.194.793,55	110
4112	Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по	471.808,10	539.979,17	2.015,80	541.994,97	115

*Извјештај о пословању са финансијским извјештајем
Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука за 2023. годину*

	основу рада					
4113	Расходи за накнаду плата за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата	87.416,95	90.615,06	227,64	90.842,70	104
4114	Расходи за отпремнине и јенократне помоћи (брutto)	30.731,55	28.745,40	0,00	28.745,40	94
4122	Расходи по основу утrophа еле. енергије, комуна., комуника. и транспортних услуга	186.365,06	173.263,81	0,00	173.263,81	93
4123	Расходи за режијски материјал	23.180,30	26.865,10	0,00	26.865,10	116
4125	Расходи за текуће одржавање	44.441,37	39.998,88	0,00	39.998,88	90
4126	Расходи по основу путовања и смјештаја	23.705,94	19.997,98	1.086,16	21.084,14	89
4127	Расходи за стручне услуге	234.020,72	279.151,17	311,33	279.462,50	119
4129	Остали неклассификовани расходи	141.501,15	115.398,95	2.921,10	118.320,05	82
4141	Субвенције	6.120,41	4.572,73	0,00	4.572,73	75
4161	Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова	13.153.089,85	15.219.958,91	1.488.811,90	16.708.770,81	127
4163	Дознаке пружаоцима услуга соц.заштите које се исплаћују из Буџета Републике, општина и градова	4.001.896,15	4.371.936,37	1.320,00	4.373.256,37	109
4184	Расходи из трансакција размјене унутар исте јединице власти	11.127,42	21.820,80	0,00	21.820,80	196
4191	Расходи по судским рјешењима	6.033,61	1.860,65	0,00	1.860,65	308
4711	Расходи обрачуноског карактера(наб.вриједност ситног алата)	10.422,75	5.980,80	0,00	5.980,80	57
4712	Расходи по основу амортизације	86.108,19	85.117,16	0,00	85.117,16	99
4719	Губици по основу расходавања имовине	956,82	1.294,57	0,00	1.294,57	135
4719	Остали расходи обрачуноског карактера	35.672,36	497.697,02	0,00	497.697,02	1399
4874	Трансфери фондовима обавезног соц.осигурања	362.600,84	383.245,57	0,00	383.245,57	106
5113	Издаци за набавку постројења и опреме	27.059,76	8.482,67	1.078,00	9.560,67	39
5117	Издаци за осталу нематеријалну произведену имовину	5.400,00	-	-	-	-
5161	Издаци за залихе материјала, робе, ситног инвентара, амбалаже и слич.	10.422,75	5.980,80	-	5.980,80	57
6381	Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти	155.660,85	171.652,64	1.096,34	172.748,98	111

	УКУПНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ	22.018.738,48	25.279.145,55	1.508.132,48	26.787.278,03	122
--	-------------------------	---------------	---------------	--------------	---------------	-----

*Остварени буџет на фонду 01, фонду 03 и укалкулисаним расходима (у износу од 497.697,02 КМ су неизмирене обавезе настале у 2023. години и исте ће се планирати кроз ребаланс буџета у 2024. години), је за 22% већи у односу на 2022. годину.

Наиме, дио расхода (класа 4) збој недовољно расцоложивих средстава у 2023. години, евиденциран је на обрачунским расходима збој неусвајања ребаланса буџета. У вези прелиходно наведеној у 2024. години неизмирене обавезе ће се кроз ребаланс буџета планирати на класи 6 (позиција 6319). Такође, постоје и обавезе које су измирене (плаћене по акцијама судских органа), а за које није било планираних и расцоложивих средстава за евиденцирање у 2023. години, па у складу са рачуноводственим прописима исте је неопходно у 2024. години кроз ребаланс планирати на позицији 631900 - Остали издаци.

Наведене неизмирене обавезе односиле су се, највећим дијелом, збој расца цијена роба и услуга у току године на поштанске услуге, трошкови електричне и топлотне енергије, горива, обезбјеђење имовине и лица, дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Града, судска извршна рјешења, прекњижавања збој пошребе правилне класификације трошкова, на издацима за зашварање незашворених аванса, комисије именоване од стране Града, за пошребе одржавања манифестација, раније донесених одлука у дијелу исплата поједнцима и сл. Укупан износ ових издатака 497.697,02 КМ.

У складу са законском регулативом из области књиговодства, наведене обавезе/издаци неопходно је планирати у наредној буџетској години. Ставом (5) члана 118. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени конвној плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, бр. 98/16, 115/17, 118/18 и 97/23), дефинисан је појам „осталих издатака“, који се евиденцирају на економској класификацији 6319: „Остали издаци обухватају издаци у земљи или иностранству који нису прелиходно класификовани: издаци по основу измирења обавеза из прелиходних година које нису шерелиле расходе (осим обрачунских), те остали издаци у земљи и иностранству који нису прелиходно класификовани“.

6.3. Ненаплаћена пошраживања

*Краткорочна потраживања у бруто износу од 61.142,44 КМ односе се на ненаплаћена потраживања за последње фактурисане мјесеце у 2023.години и очекује се наплата истих у 2024.години. Учешћа самих корисника и сродника у смјештају у установе социјалне заштите се евидентирају на основу рјешења корисника и за исте се воде аналитичке картице.

*Потраживања од ЈУ Завод за запошљавање РС за приправнике износе 50.578,69 КМ КМ.

*Потраживања од Фонда здравственог осигурања износе 4.986,30 КМ (боловања преко 30 дана). Са стањем на дан 31.12.2023.године, са Фондом здравственог осигурања РС, извршено је усклађивање стања потраживања и на основу истог потписан је ИОС (извод отворених ставки).

*Потраживања од Фонда дјечије заштите на дан 31.12.2023.године (породиљско боловање) износе 7.069,96 КМ и са истим извршено је усаглашавање стања потраживања и на основу истог потписан је ИОС (извод отворених ставки).

Табела 25. Преглед пошраживања;

*	Потраживања по основу трансфера од ентитета износе	795.199,15 KM
-	Потраживање по основу права на новчану помоћ за 12/23	75.426,79 KM
-	Потраживање по основу права помоћ и његу другог лица за 12/23	475.472,08 KM
-	Потраживање по основу права на здравствено осигурање за 12/23	11.575,12 KM
-	Потраживање по основу права на оспособљавање дјеце и омладине за мјесец 12/23	2.145,00 KM
-	Потраживање по основу права на личну инвалиднину - пунољетна лица за 12/23	153.227,36 KM
-	Потраживање по основу права на личну инвалиднину - малољетна лица за 12/23	62.248,00 KM

6.4 Обавезе за лична примања запослених

*Обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде износе **348.273,06 KM** и односе се на примања запослених за мјесец децембар 2023.године. Пренешене обавезе су измирене у јануару 2023.године на терет финансијских средстава из 2023.године

6.5 Обавезе из пословања

*Обавезе из пословања у земљи износе 104.856,62 KM

*Обавезе за дознаке на име социјалне заштите износе 1.812.600,41 KM

*Обавезе по основу трансфера према фондовима обавезног социјалног осигурања (здравствена заштита корисника социјалне заштите) износе 70.504,95 KM

Од укупно пренешених обавеза у земљи у износу од 104.856,62 KM из 2023. године, на укалкулисане обавезе у 2023. години, за које није било довољно средстава и које ће се планирати кроз ребаланс буџета у 2024. године износе **65.662,59 KM**, док средства у износу од **39.194,03 KM** чине обавезе за које у буџету за 2023.годину постоје планирана средства и иста ће бити исплаћена у 2024. години.

Од укупно пренешених обавеза задознаке на име социјалне заштите у износу од **1.812.600,41 KM** из 2023.године, на укалкулисане обавезе у 2023.години за које није било довољно средстава и које ће се планирати кроз ребаланс буџета у 2024. године односи се **363.857,87 KM**.

Обавезе према физичким лицима у износу од 23.774,52 KM (износ чине накнаде за управни одбор, накнаде за комисију за оцјену радне способности), а од тога на укалкулисане обавезе у 2023.години за које није било довољно средстава и које ће се кроз ребаланс буџета у 2024. године планирати односи се **20.348,99 KM**. те и друга лична примања

Обавезе за порезе и доприносе на терет послодавца у земљи износе 16.035,40 KM, а од тога на укалкулисане обавезе у 2023.години за које није било довољно средстава и које ће се планирати кроз ребаланс буџета у 2024. године односи се **15.436,15 KM**.

6.6 Плаће и друга лична примања

У 2023.години, запосленим у ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, бруто плата је редовно исплаћивана, као и накнаде за топли оброк и превоз, а просјечно исплаћена мјесечна плата а, износила је 1.437,27 КМ.

У Центру 87% запослених радника је са високом стручном спремом, а у просјеку мјесечне плате урачуната су сва увећања радника (увећања по основу дежурства радника у мобилном тиму, сложености посла и другим увећањима).

Цијена рада до 31.10.2022.године износила је 135,00 КМ, а одређена је у складу са Одлуком о најнижој цијени рада у области здравства и социјалне заштите Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ 06/08). У складу са Одлуком о цијени рада за запослене у ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, број 01-051.12-1-334/22, од 01.11.2022. године цијена рада је износила 145,00 КМ.

Законски основ за обрачун топлог obroка у 2023.години је члан 132. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/16, 66/18, 91/21 - Одлука Уставног суда РС и 119/21), Одлуке Владе о утврђивању плате, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику („Службени гласник Републике Српске“ број 53/16, 12/22 и 39/22) и члана 25. став 1. тачка 7. Појединачног колективног уговора за запослене у ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука.

Законски основ за накнаду за превоз у ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, је члан 132. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/16, 66/18, 91/21-Одлука Уставног суда РС и 119/21) и тачка 3. подтачка 1. алинеја 2. Одлуке Владе Републике Српске о утврђивању увећања плате, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику („Службени гласник Републике Српске“ број 53/16, 12/22 и 39/22), те се обрачунава у висини до пуне цијене мјесечне карте у јавном превозу. Радници Центра су били обавезни доставити потврду о мјесту становања издату од стране ЦИПС-а, као и изјаву радника, која је служила као основ за остваривање права на превоз.

У току 2023.године радницима је исплаћен регрес за кориштење годишњег одмора у складу са чланом 25. став 1. тачка 6. Појединачног колективног уговора у ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, односно у висини најниже плате у РС, утврђене гранским колективним уговором.

Пренешене обавезе за лична примања (бруто плате запослених за мјесец децембар 2023.године) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених измирене су у јануару 2024.године.

Напомена

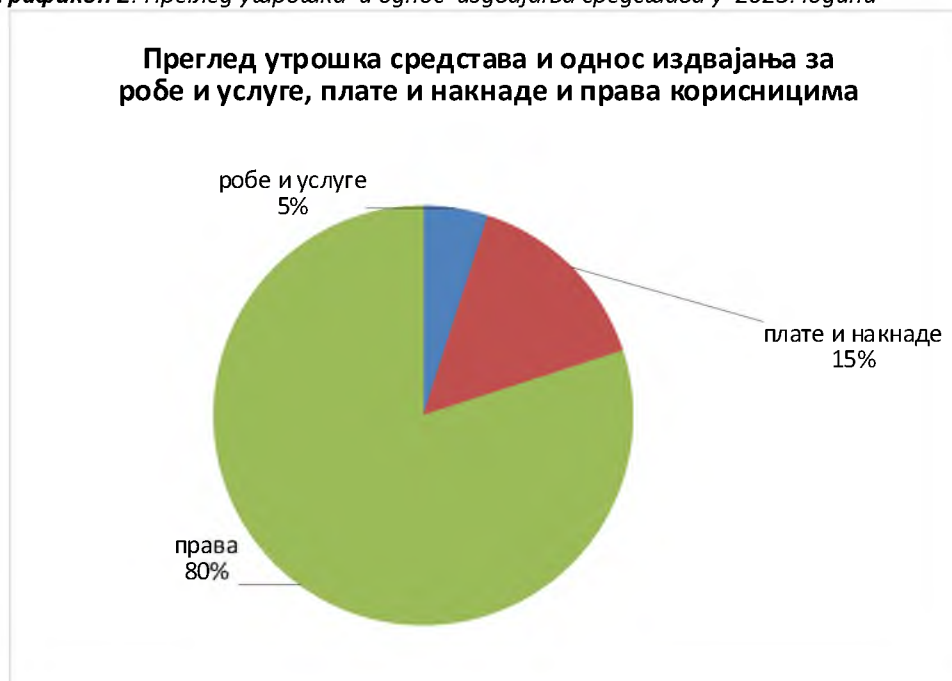
* Средствa у износу од 36.000,00 КМ, а која се односе на обавезе за исплату социјалне новчане помоћи и финансирају се из буџета Града Бања Лука, укалулисана су у 2022.години, а обавезе измирене у 2023.години. Како ребаланса није било у 2023. години, прелиходно наведена средствa, ће се пренијети у 2024. годину и кроз ребаланс планирати на позицији 631900.

* Ради правилне класификације расхода Центар је у току године подносио образац број 3 (шри) везано за корекције конта, али исти нису евиденцирани у главну књигу. Напомињемо да је Центар обрасце за корекцију конта достављао у Градску управу, јер се планирао ребаланс, али како исти није усвојен и обрасци су остали неевиденцирани.

* Град Бања Лука је дана 24.08.2023. године извршио пренос средстава са рачуна Града Бања Лука у износу од 23.850,83 КМ, Рјешење о извршењу бр. 71 0 И 407004 23 И, изражилац извршења Сладојевић Вера, по основама зајезне камање на главни дућ и главної дућа. Сладојевић Вера је била радник Центра и Град је наложио да Центар средстава планираа кроз ребаланс у 2023. години. Како ребаланса није било, средстава ће се планирајти кроз ребаланс у 2024. години на позицији 419100 - расходи по судским рјешењима.

У графикону који слиједи представљена је расподела буџета Јавне установе "Центар за социјални рад" Бања Лука и процентуални однос средстава која се издвајају за лична примања запослених, роба и услуга и права корисника.

Графикон 2: Преглед утрошка и однос издвајања средстава у 2023. години

Средства намијењена а права и услуге корисника чине 80% од укупној буџета Центра.

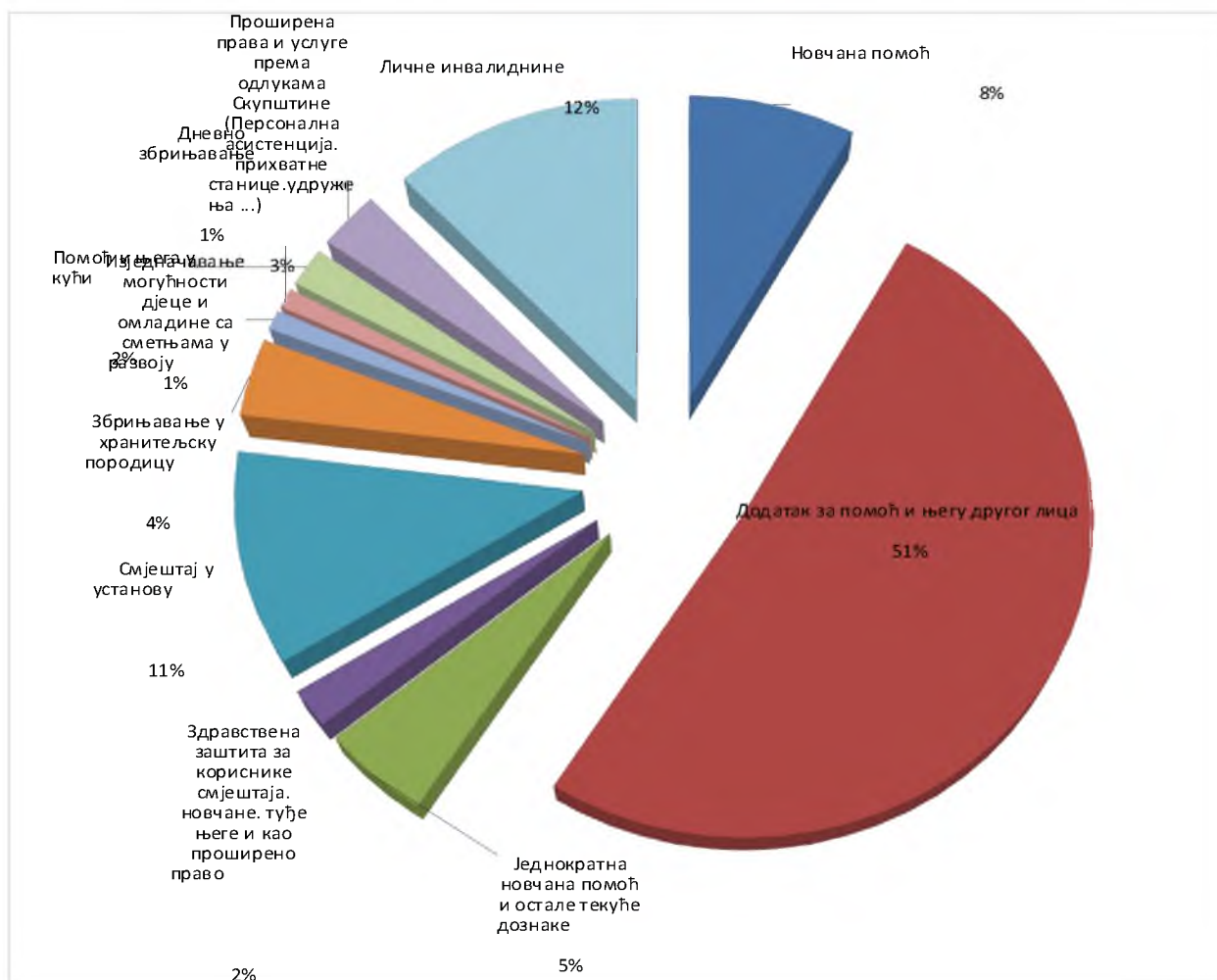
У табели и графикону који слиједи приказан је износ и процентуални однос средстава која су реализована по правима.

Табела 26. Преглед утрошка средстава по правима;

НАЗИВ ПРАВА	ИЗНОС
Новчана помоћ	1.777.588,43 КМ
Додатак за помоћ и његу другог лица	10.992.151,13 КМ
Једнократна новчана помоћ и остале текуће дознаке	1.067,292,94 КМ
Здравствена заштита за кориснике смјештаја, новчане, туђе његе и као проширено право	383.245,57 КМ

Смјештај у установу	2.254.706,46 KM
Збрињавање у хранитељску породицу	790.632,89 KM
Изједначавање могућности дјеце и омладине са сметњама у развоју	159.636,00 KM
Дневно збрињавање	382.256,63 KM
Помоћ и нега у кући	384.677,35 KM
Проширена права и услуге према одлукама Скупштине (Персонална асистенција, прихватне станице, удружења ...)	563.933,68 KM
Личне инвалиднине	2.654.281,41 KM
УКУПНО	21.410.402,49 KM

Графикон бр. 3. Преглед удиошка средстава по правима изражена у процентиима;

ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука је извршила постављене циљеве и задатке у оквиру пословања и непосредног рада са корисницима, а због неусвајања ребалнаса у 2023. години,

остале су неизмирене обавезе према корисницима и добављачима, које ће се планирати кроз ребаланс буџета у 2024. години и на тај начин бити измирене.

Број: 01-051.07-1/24

Датум: _____. год.

ДИРЕКТОР

мр Ирена Јолџић

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ЈУ „ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД“
БАЊА ЛУКА**

Број: 0102-051.10-1-9/24 ТЧ

Датум: 30.04.2024. године

На основу члана 32. Статута Јавне Установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука, Управни одбор Јавне Установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука, на 14. редовној сједници, одржаној дана 30.04.2024. године, *д о н о с и*

О Д Л У К У

I

УСВАЈА СЕ Извјештај о пословању са финансијским извјештајем Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука за 2023. годину.

II

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

III

У складу са одредбама Статута Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука, радници ће бити обавијештени о Извјештају о пословању са финансијским извјештајем Јавне установе „Центар за социјални рад“ Бања Лука за 2023 . годину.

ДОСТАВЉЕНО:

- Одјељење за друштвене дјелатности (4х),
- Рачуноводство,
- Досије (2х),
- А/А.

ПРЕДСЈЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Милан Пилиповић, др правних наука

